

รายงานการประชุม
สภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๔

(สมัยสามัญ สมัยที่สอง)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๓

ฉบับสำนักงานพิมพ์

ครั้งที่ ๑๐ ถึง ครั้งที่ ๑๕ (สมัยสามัญ สมัยที่สอง) พ.ศ. ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๑๔/๒๔๘๓ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓
วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน ๒๔๘๓

- ๑. ญัตติก่อน เรื่อง ขอให้ส่งภาคแทนราษฎรแสดงความชมเชยต่อ
รัฐบาล ของ นายแก้ว สิงหะเกษนทร์ (พิจิตร) ๑๕๒
- ๒. ญัตติ ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม ของ นายสุวิช
พันธ์เศรษฐ (เชียงใหม่) ๑๕๓
- ๓. ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช
๒๔๘๓ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญได้พิจารณาเสร็จแล้ว เป็น
การพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ๑๕๓
- ๔. ญัตติ ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม ของรัฐบาล ๒๒๒
- ๕. ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนสัญชาติ เนื่องจากการเปลี่ยน
เส้นเขตแดนระหว่างประเทศไทยและพม่า ตอนแม่น้ำสาย พุทธ-
ศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งคณะกรรมการวิสามัญชุดที่ ๒ พิจารณา
เสร็จแล้ว เป็นการพิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ๒๒๒
- ๖. กระตุ้ถาม
 - (๑) เรื่อง นโยบายนแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะปกครอง
คณะสงฆ์ ของ นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอ้อม (นนทบุรี) ๒๒๓
 - (๒) เรื่อง สักวิพาทนะเป็นโรคระบาด ของ นายพันธ์
มูลศาสตร์ (สุรินทร์) ๒๒๔
 - (๓) เรื่อง การสหกรณ์ในท้องที่อำเภอกำแพงแสน และ
บางเลน ของ ร.ท. ชุนวิริยะเทิรหวา (นครปฐม) ๒๒๕
 - (๔) เรื่อง ค่าธรรมเนียมการออกโฉนด ของ ชุนคุปตพงศ์
ประพัทธ์ (พิษณุโลก) ๒๒๖
 - (๕) เรื่อง โรงเลื่อยจักรของรัฐบาล ของ นายสว่าง สนิทพันธ์
(สุพรรณบุรี) ๒๒๖

- (๖) เรื่อง คำพาทนะคำวาง ของ นายผล แสนสระดี
(ขอนแก่น) ๒๒๗
- (๗) เรื่อง การบำรุงพันธุ์สัตว์พาทนะ ของ นายโสภณ สุขธีระ
(ขอนแก่น) ๒๒๘
- (๘) เรื่อง อาชีพบางอย่างที่มีใ้ค้อยู่ในเมืองคนไทย ของ พล. ต.
พระยามรวิสัยสระเตช (ลำปาง) ๒๓๐
๗. ร่างพระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พุทธศักราช
๒๔๘๓ ของรัฐบาล ๒๓๑
๘. ญัตติ ขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระการประชุม ของรัฐบาล ๒๔๐
๙. ญัตติร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทน
ราษฎร (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๓ ของ นายจู้ สิมศิลา
(ระนอง) ๒๔๐

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๑๔/๒๕๕๓ (สามัญ) สมัยที่ ๒ ชุดที่ ๓

วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๓

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๑๐ นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
วันนั้นสมาชิกมาประชุม ๑๗๒ คนเป็น
องค์ประชุมแล้ว มีผู้คัดค้านของนายแก้ว
สิงหะเชนทร์ ฉบับ ๑ มีความว่า

ด้วยตามที่รัฐบาลอันมี ฯพณ ฯ
นายพลตรี หลวงพิบูลสงครามเป็นนายกรัฐมนตรี ได้ส่งในบันทึกไปยังรัฐบาล
ฝรั่งเศสที่วีสซี ๗ วันที่ ๑๓ กันยายน
๒๕๕๓ ว่า พร่อมที่จะให้สัตยาบันกติกา
สัญญาไม่รุกรานโดยขอความตกลง ดังนี้

๑. ปรับปรุงเส้นเขตแดนโดยถือ
ร่องน้ำลึกแม่น้ำโขง ตามหลักกฤษฎีธรรม
และหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

๒. ขอปรับปรุงอาณาเขตโดยถือ
หลักเขตแดน ธรรมชาติตามแม่น้ำโขง
กล่าวคือ แคว้นเมืองหลวงพระบางและ
ดินแดนจกปากเซที่ตั้งอยู่ทางฝั่งขวาแม่น้ำ

โขง ซึ่งตกไปเป็นของฝรั่งเศสใน พ.ศ.
๒๔๔๗ (ร.ศ. ๑๒๓) และ

๓. ขอคำมั่นว่า หากว่า อำนาจอธิปไตยของฝรั่งเศสในอินโดจีนเปลี่ยนไป
แล้ว ขอคืน แคว้นลาว และ เขมร ใน
อินโดจีนให้แก่ประเทศไทย

ข้าพเจ้าเห็นว่า การที่รัฐบาลได้
ปฏิบัติไปทั้งนี้ เป็นการดำเนินนโยบาย
ต่างประเทศที่ชอบด้วยมติของประชาชน
ไทยทั้งมวล เพราะนอกจากเป็นการ
เรียกร้องสิทธิอันประเทศไทยพึงมีพึงได้
ตามหลักกฤษฎีธรรมแล้วยังเป็นการแสดง
อภิวารัฐบาลอันได้พยายามคว้าเครื่องเป็น
อย่างยิ่ง ในอันที่จะรวมญาติพี่น้องชาว-
ไทย ที่ต้องพลัดพรากกระจัดกระจายกัน
อยู่ โดยค้างอาณาปกครองให้ได้กลับเข้า
อยู่ในอาณาปกครองเดียวกัน ด้วยความ

ร่วมเย็นเป็นสุข ร่วมสมัครสมานสร้อยในภวากร
ภาพและอารยธรรมไทย ตลอดไปชั่วกัล
ปาวสาน

โดยเหตุทั้งกล่าวแล้ว ข้าพเจ้าขอ
ให้สภามุแทนราษฎรร่วม ใจกันลงมติเป็น
เอกฉันท์ชมเชยคณะรัฐบาล และอวยพร
ให้การดำเนิน การ ของ รัฐบาล ในเรื่องนี
เป็นผลสำเร็จด้วยดี เพื่อประเทศชาติที่รัก
ยิ่งของเราทุกประการ

นายกรัฐมนตรี : ท่านผู้เป็น
ประธาน และท่านสมาชิกผู้เกียรติ
ทั้งหลายตามที่ ท่าน สมาชิกผู้เกียรติได้
แสดงความขอบใจใน คณะ รัฐบาลซึ่งได้
ดำเนินการเจรจาในเรื่องเกี่ยวกับอินโดจีน
ฝรั่งเศสนั้น ข้าพเจ้าในนามของรัฐบาล
ขอขอบคุณท่าน ผู้เสนอ และ ขอขอบคุณ
ท่านสมาชิกผู้เกียรติทั้งหลายอย่างซาบซึ้ง
การเจรจาซึ่งทางรัฐบาลก็ได้ ได้รับความ
สนับสนุน จากท่าน สมาชิกสภาผู้แทน-
ราษฎร และตลอดกระทั่งข้าราช การ
ประชาชน และคณะหนังสือพิมพ์ก็ช่วย
ตามที่ เรา ได้ทำ ไปนั้น ก็ทำ ไปด้วยความ
ยุติธรรม เราขอรับรองด้วยความยุติธรรม
เพราะฉะนั้นนี้หวัง ใจว่า ถ้าหากว่า ได้พิ-
จารณาจนด้วยดีทุกฝ่าย ด้วยความเป็น

ธรรมแล้ว ก็เชื่อว่าคงจะเป็นการลดความ
ปรารถนาอันยิ่งใหญ่อของเรา ถ้าแม้ว่าการ
กระทำของรัฐบาลนี้ ได้สำเร็จลง ด้วยดีไป
ตามความปรารถนาแล้ว คณะรัฐบาลจะ
รู้สึกและจะระลึกถึงบุญคุณของท่านผู้แทน
ราษฎรทั้งหลาย ตลอดกระ ทั้งท่านผู้ให้
ความสนับสนุนในเรื่องนี้ว่า ได้ทำคุณให้
แก่ประเทศชาติไว้เป็นประวัติการณ์

ประธาน สภามุแทนราษฎร :
มีผู้เสนอขอเปลี่ยนระเบียบวาระ ๒ ฉบับ
ฉบับที่ ๑ ขอเปลี่ยนระเบียบวาระภายหลัง
กระทู้ของนายแก้ว สิง หะคเชน ทร์
นายแก้ว สิงหะคเชน ทร์ ขอถอน ฉบับ
ที่ ๒ ของนายสุวิชัย พันธะเศรษฐีมีความ
ว่า ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติ ให้เปลี่ยน
ระเบียบวาระการประชุม โดยยกเอาเรื่อง
แก้ไขข้อเฉพาะกาลแห่งรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
จะได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และที่ ๓ ขึ้น
พิจารณาก่อนวาระอื่น ๆ มีผู้รับรองเป็น
จ่าฉันทน

เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่าง
อื่น ข้าพเจ้าถือว่ามีผู้รับรองญัตติ

ในวาระต่อไปขอให้พิจารณาร่าง-
รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมบทเฉพาะกาล
พุทธศักราช ๒๔๘๗ ขอเชิญท่าน

กรรมวิธีการเข้าประจำที่ บัดนี้ขอให้พิจารณาเป็นวาระที่ ๒ ขอให้เลขาธิการสภา ฯ อ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยบทเฉพาะกาล พุทธศักราช ๒๔๘๓ ถ้าปรารภ

นายจำลอง ดาวเรือง (มหาสารคาม) : ข้าพเจ้าขอเรียนตามท่านกรรมวิธีการว่า ที่กรรมวิธีการเพิ่มข้อความในคำปรารภว่าเพื่อให้เหมาะสมแก่ความต้องการแห่งสถานะการณที่เป็นอยู่ แล้วก็ตัดคำว่าต้องการและที่เป็นอยู่ และขอเรียนตามว่าถ้ากรรมวิธีการเพิ่มข้อความในคำปรารภว่าให้เหมาะสมแก่สถานะการณ่นั้นมีความประสงค์อย่างไร

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิบดี (กรรมวิธีการ) : การที่กรรมวิธีการตัดข้อความขึ้นนี้ออกก็โดยเห็นว่า แม้ว่าจะไม่มีความที่ตัดออก ก็ได้ความที่พอแล้วที่เขียนร่างมาเติมขึ้นออกจะเพิ่มเพื่อยไป

นายจำลอง ดาวเรือง (มหาสารคาม) : พอใจแล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้ท่านต่อไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

มาตรา) ๑ มาตรา ๒ มาตรา ๓ ววรรค ๑ ววรรค ๒

นายจำลอง ดาวเรือง (มหาสารคาม) : ในมาตรา ๓ ววรรค ๒ นั้นข้าพเจ้าได้ประณัติไว้คือ ในร่างเดิมเขียนว่า ต่อไปเป็นเวลา ๑๐ ปี สภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สองประเภทมีจำนวนเท่ากัน แต่ในร่างที่กรรมวิธีการแก้ไขมาเป็นกำหนดเวลา ๒๐ ปี ซึ่งผลก็คงอย่างเดียวกัน ข้าพเจ้าไม่สงสัยในเรื่อง ๑๐ ปี หรือ ๒๐ ปี แต่ข้าพเจ้าสงสัยว่าในรัฐธรรมนูญฉบับที่ประกาศใช้วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๘๕ นั้นมีเงื่อนไขเรื่องการศึกษาอยู่ด้วยว่าในระยะเวลา ๑๐ ปี ได้วางเงื่อนไขไว้ ๒ อย่าง อย่างหนึ่งวางเวลาอย่างช้า ๑๐ ปี ๕ เดือนหนึ่ง หนึ่งเงื่อนไขการศึกษาด้วย ในรัฐธรรมนูญฉบับเก่าอันมีเงื่อนไขว่าราษฎรผู้มีสิทธิออกเสียงได้การศึกษาเกินกว่าครั้งจำนวนแล้วเฉพาะภาคนี้ก็เป็นอันหมดไป นั้นอย่างหนึ่งแต่ในร่างนี้ก็ไม่มีกล่าวในเงื่อนไขในเรื่องการศึกษาและข้าพเจ้าประณัติไว้เพียง ๕ ปี ถ้าตามร่างนี้เป็น ๑๕ ปี คงได้ความอย่างเดียวกัน

ที่ข้าพเจ้าขอ แปร ญัตติเป็น ๔ ปี
 นั้น ข้าพเจ้ามีเหตุผลดังนี้ ถ้าผูกตามคำ
 ปราบกของร่างใหม่นี้แล้ว ก็ได้ความว่า
 การที่เราจะ ต้องแก้ ไชยท เฉพาะ กาล
 คราวนี้มีความมุ่งหมายเป็นประการสำคัญ
 ก็คือ เพื่อให้เหมาะสมแก่ สถาน การณ
 นั้น ข้าพเจ้าเข้าใจว่าไม่ ใช่สถาน การณ
 เฉพาะ ภายในประเทศเท่านั้นข้าพเจ้ายังเข้าใจเลย
 ไปว่าสถานะเกี่ยวกับนโยบายต่างประเทศ
 ด้วยนั้นเป็นประการสำคัญที่สุด ทั้งนี้ตาม
 เหตุผลที่เรา ได้ตกลงกัน ซึ่งสภา ฯ นี้ได้
 ยอมรับหลักการแห่งการ แก้ไขรัฐธรรมนูญ
 นี้ไว้โดยเหตุผลสำคัญเกี่ยวกับสถาน-
 การณของโลกอยู่ในยามกับชนนั้นเป็นข้อ
 ที่เราจะต้องแก้ ไชยท เฉพาะ กาลนี้ ทั้งนี้
 ในระยะเวลา ๑๐ ปี ถ้านับเวลานี้ด้วยก็
 รวมเป็น ๑๒ ปี ข้าพเจ้าคิดว่าในระยะ
 เวลา ๑๒ ปีนี้ สถานการณของโลกซึ่ง
 อยู่ในระหว่างที่เราเรียกว่าหัวต่อหัวแล้ว
 ขณะนี้คงจะสงบลง หรืออีกประการหนึ่ง
 ข้าพเจ้าก็คิดว่าคง ไม่ใช่ ๑๐ ก็ ๖ ปี ซึ่ง
 นับต่อจากเวลานี้ไปก็ได้ ๖ ปี หรือต่อ
 จากท เฉพาะ กาล ในรัฐธรรมนูญเดิม
 แล้วก็เป็น ๔ ปี ในระยะเวลา ๔ ปี
 นี้ ข้าพเจ้าคิดว่าเหตุการณ์ของโลกก็คง

ได้จะสงบลง เมื่อเหตุการณ์ของโลกสงบ
 ลงแล้ว ความจำเป็นที่เราเรียกว่า ให้
 เหมาะสมแก่ สถาน การณ นั้น ก็คง สิ้น สุด
 ลงด้วย ถ้าเราจะยึดเป็น ๑๐ ปี อย่าง
 ร่างแก้ ไชยท นี้ก็เป็นเวลานานเกิน ควร
 ที่ว่าเกินควรนั้น ข้าพเจ้าไม่ ปราถนา จะ
 ให้คณะรัฐบาลปัจจุบัน ที่เป็นคณะรัฐ-
 บาลประกอบด้วยผู้ก่อ การบริหารงานต่อ
 ไปนั้น ข้าพเจ้ามิได้หมายความว่าอย่างนั้น
 ข้าพเจ้า หมายความว่าเมื่อ หมดยุคท เฉพาะ
 กาลตาม รัฐธรรมนูญฉบับเก่านี้ ต่อ
 ไปอีก ๔ ปีแล้ว... ข้าพเจ้าปราถนาจะ
 ให้รูปการของสภา ฯ นี้เป็นไปใน รูป
 ใหม่เพื่อจะเชิดชูคณะผู้ก่อการให้ไว้เหนือ
 พวกเราก่อนหนึ่ง โดยข้าพเจ้ามีความ
 มุ่งหมายเป็นประการสำคัญก็คือ อยา กจะ
 ให้สภา ฯ ของประเทศไทยเรามีเป็น ๒
 สภา ซึ่งวันนั้นก็มีท่าน สมาชิกก็ปรัาย
 และให้ความเห็นแก่สภา ฯ นี้แล้ว
 ข้าพเจ้าจึงขอย้ออีกวงหนึ่ง ว่าในเวลา
 ๔ ปี ถ้าหากว่าเหตุการณ์ภายนอกสงบ
 เรียบร้อยแล้ว เมื่เราปราถนาที่จะมี
 ประชาธิปไตย โดย สมบูรณ์ เราคง ต้อง
 เดินเข้ารูปในแบบที่มี ๒ สภา ฯ ซึ่ง
 เราจะได้เกิดพหุมีบุญคุณแก่ ประเทศไว้
 อีกสภา ฯ หนึ่ง คือไปไว้ในสภา ฯ สูง

ส่วนสมาชิกแทนราษฎรนั้นเราจะไปปฏิบัติ
งานกัน โดยเต็มที่ ซึ่งเรายอมรับรู้แล้วว่า
ว่า ขณะนี้แม้ว่าเราไปปฏิบัติงานของ
สภา ฯ ยังไม่เต็มมือเพราะว่าทุกสิ่งทุก
อย่างก็เต็มไปด้วยความหวัง ทั้งนั้นได้
หมายความว่าเราจะเป็นฝ่าย โจมตี หรือ
ปรักปรำคณะผู้ก่อการฝ่ายเดียว แต่ก็มี
อะไรบางอย่างซึ่งเราจะต้องเคารพระลึก
ถึงบุญคุณของท่านเหล่านั้นเป็นผู้มีบุญคุณ
ต่อประเทศชาติอยู่ ข้าพเจ้าขอยืนยันว่า
อยากจะให้บทเฉพาะกาลเราสิ้นสุดไป ใน
ระยะ ๕ ปี แล้วสภา ฯ เราควรจะมี ๒
สภา ฯ ข้าพเจ้าขอยืนยันคำแปรญัตตินี้
เจ้า พระยา ศิริธรรมาธิเบศ

(กรรมาธิการ) : ในเรื่องเงื่อนไข
เกี่ยวกับการศึกษาอันสมาชิกไม่ให้
แปรญัตติไว้ เพราะฉะนั้นก็คิดว่าจะพูดใน
ข้อนี้ไม่ได้ ส่วนระยะเวลาในข้อที่จะ
พูดกันได้แต่กรรมาธิการเห็นว่าในเรื่อง
นี้สมาชิกแปรญัตติไว้ต่าง ๆ กัน คือ
ขอลดเวลาให้สั้นกว่าร่างของผู้เสนอ
ก็มี ที่แปรญัตติขอเพิ่มเวลาให้มาก
กว่าผู้เสนอก็มิ และที่ขอให้อาจไว้คำอย่าง
ก็มี เพราะฉะนั้นอยากจะฟังความเห็น
ของสมาชิกผู้แปรญัตติต่าง ๆ เสียก่อน
และกรรมาธิการจะได้ออกมาว่าแล้วกัน

นาย พัน พรหมพิท ธิกุล (บุรี-
รัมย์) : ระยะเวลาตามที่ข้าพเจ้าได้
แปรญัตตินั้นคงคำนวณได้เป็นระยะเวลา
๖ ปี แต่ว่าถ้อยคำนั้นใช้ถ้อยคำว่าจะ
ถึงวันที่ ๘ ธันวาคม พุทธศักราช
๒๔๕๑ การที่ใช้ถ้อยคำไปเช่นนั้นก็มุ่ง
หมายที่จะให้สะดวกต่อการคำนวณซึ่งเรา
มีพระราชบัญญัติปฏิทินหลวงฉบับ
อย่างใหม่ แต่เหตุผลในการที่ยืดเวลาไป
๖ ปีนั้น ข้าพเจ้าขอประทานเสนอต่อ
สภา ฯ ดังนี้

ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่สนับสนุนใน
การแก้ไขบทเฉพาะกาล เพราะได้สังเกตเห็น
สภาพการณและสถานการณ์ในขณะนี้
ว่าไม่เหมาะสมในอันจะสิ้นสุดบทเฉพาะ
กาล แต่ปัญหาในเรื่องการจะสิ้นสุดและ
จะยึดต่อไปเพียงใดนั้น ข้าพเจ้ามีความ
เห็นว่าในระยะ ๖ ปีเป็นระยะที่เหมาะสม
ในเหตุผลซึ่งท่านผู้แปรญัตติในระยะ ๔
ปีกล่าวนั้น ข้าพเจ้าจะไม่กล่าวซ้ำ แต่จะ
เสนอเหตุผลของข้าพเจ้าต่อ คือถ้าหาก
ว่าเราแปรญัตติไว้เพียงระยะ ๔ ปี แต่
ในระยะ ๔ ปีนั้นถ้าผอญเราไม่เกิดเหตุ
การณ์อย่างหนึ่งอย่างใด สภา ฯ ก็คงรูป
ไว้ตลอดระยะเวลา ๔ ปีตามกฎหมาย
เลือกตั้งทั่วถึงสมาชิกประเภทที่ ๑ แต่

ว่าเมื่อเป็นเช่น นั้นเรา ก็จะ สัน บก เฉพาะ
กาลในระยะเวลาซึ่งจะหมดอายุของผู้แทน
ประเภทที่ ๑ เหล่านี้ แต่เราทราบไม่ได้
ว่าสถาน การณ์และภาวะต่าง ๆ ในขณะ
นั้นจะเป็นอย่างไร ในโอกาส นั้นเราใคร่
ที่จะให้มี สมาชิก ครอบงำ เหมือน อย่างที่
เราได้แก้ไขในขณะนั้น ก็คือว่าอาจจะมึเหตุ
การณือย่างหนึ่งอย่างใด อาจจะมีความ
จำเป็นบังคับให้สภา ฯ นั้นมีความเห็นสอดคล้อง
ต้อง กัน ในอันที่ จะกีด บก เฉพาะ
กาลไปอยู่กัันประการหนึ่งหรือในสถานะ
เช่นนั้นเราอาจจะ ต้องแก้ไขให้บทเฉพาะ
กาลสั้นไปก็ได้ เมื่อเป็นเช่นนั้น ชาวเจ้าจง
เห็นว่าควรจะต้องเวลาไว้สัก ๖ ปี คือใน
ระยะ ๒ ปีหลัง ก็จะได้มีผู้แทน ครอบงำ
ทั้งประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ จะได้
พิจารณาแก่กัน อย่าง รอบคอบ ถัดวัน ทั้งที่
มาจากฝ่ายพระมหากษัตริย์ คือสมาชิก
ประเภทที่ ๒ และ ที่มาจากประชาราษฎร
คือสมาชิก ประเภทที่ ๑ ได้พิจารณา
สอดคล้อง ต้องกันเหมือน อย่างที่เราจะ
ทำกันอยู่ในปัจจุบันนี้ เมื่อมี เหตุการณ์
หรือ สถาน การณ์ อย่าง ใด อย่าง หนึ่ง ก็จะ
ได้ร่วมมือพิจารณาแก่กันอย่าง รอบ คอบ ทั้ง
ที่เป็นอยู่ในบัดนี้

ส่วนใน เหตุผลที่ ข้าพเจ้า ไม่เห็น
พ้องด้วย ในอันที่จะยึดบทเฉพาะกาล
ออกไปอีก ๑๐ ปีนั้น ข้าพเจ้ามีความ
กังวล คือเท่าที่เริ่มระบอบประชาธิปไตย
มาจนบัดนี้ ประชาชาติ ไทย ได้มีสมาชิก
ก่อการ และขณะนั้นก็ยังพากเพียรพยายาม
กำลังร่างกายยังสมบูรณ์อยู่ ระบอบ
ประชาธิปไตยที่เรากำลังหลายเคารพ ทุกคน
ก็แน่ใจว่าคงจะเป็นระบอบประชาธิปไตย
ที่มั่นคง ที่ความไม่แน่นอนความเป็น
ความตายความเป็นห่วง ในเหตุการณ์ภาย
หน้านี้ ไม่มีใครจะคาดหมายได้ถูกต้อง
ถ้าหากว่าเราจะยึดเวลาไปจนถึง ๑๐ ปี
ความไม่แน่นอน นั้นก็ยังเป็น ปัญหาที่เรา
ควรจะกังวลเป็น อย่างยิ่ง ถ้าหากว่าไม่มี
เหตุการณ์อะไรและท่านผู้นำระบอบปุระ
ชาธิปไตยมาให้เราด้วยการเอาเลือดเขียน
รัฐธรรมนูญมาตั้งที่เป็นอยู่บัดนี้ ยังสม
บูรณ์และเป็น อยู่ถึง ณ บัดนี้ ประชาชน
ชาวไทยและ โดยเฉพาะ ท่าน สมาชิกผู้มี
เกียรติ ในที่นี้ก็ไม่ควร จะ กังวล อย่าง ใด
แต่ถ้าหากว่าท่าน เหล่านี้สูญเสียและขาด
ไปทั้งจำนวนอันเนื่องจากเหตุไม่แน่นอน
ดังที่ เรื่อย มา แล้วทั้งจิตใจอันเกิด จาก

ความเกิดแก่และอัน เกิด จาก สถาน การณ์ และสภาพการณ์อื่น ๆ บังคับ ก็ระบอบ ประชาธิปไตยนั้นจะคงอยู่สมกับความมุ่ง-หมายและความพออกพอใจความปิติยินดี ของประชาชนชาติชาวไทยทั้งที่เป็นอยู่ขณะนี้ หรือ จึงใคร่ทำให้สภา ฯ นี้ได้วางระยะไว้ สั้น ๆ เพียง ๖ ปีเท่านั้น ข้าพเจ้าเป็น หลงอย่างยิ่งในเรื่องระบอบประชาธิปไตย จึงได้แปรญัตติไว้เช่นนั้น แต่อย่างไรก็ตาม จะสมควรเพียงใดแก่ไหนนั้น ข้าพเจ้า ขอ มอบให้เป็นหน้าที่ของสภา ฯ วินิจฉัย เพราะ ว่าข้าพเจ้า ไม่กล้าวินิจฉัยเด็ดขาดเอง จึง ได้ประวิงไว้อภิปรายในสภา ฯ นี้

ประธาน สภาผู้แทนราษฎร :
เอาระยะเวลาสั้นบ้าง ใครที่สงวนไว้สำหรับอภิปรายระยะเวลานั้น เชิญพูด

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร):
ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้น ใน ชั้นรับหลักการเราได้อภิปรายกัน อย่าง ยืด ยาว หรือจะกล่าวอีกอย่างหนึ่งก็เรียกว่า ได้อธิบายความรู้สึกในใจกันอย่างตรงไป ตรงมาอย่างถึงพริกถึงขิงนั้น เป็นการ สนองระบอบประชาธิปไตยของเราอย่าง จริใจในชั้นรับหลักการนั้นเราอภิปรายกัน ในเหตุสำคัญอย่างหนึ่งก็คือ ปัญหาเรื่อง ความปลอดภัยของประเทศชาติ และไทย

เฉพาะอย่างซึ่งปัญหา เรื่อง ความ ปลอดภัย ของประเทศชาตินั้น ในชั้นรับหลักการ เราก็คู่กันหนักไปในประเด็นที่ว่าถึงความ ปลอดภัยของประเทศชาติภายใน มิได้กล่าว ถึงความปลอดภัยภายนอกประเทศ ใน ชั้นนั้นข้าพเจ้าเป็นคนหนึ่งที่ได้อิน ชิน คัด คำนปัญหาเรื่องยศบทเฉพาะกาล และ เมื่อหลังจากการ คัดค้าน ไปแล้ว ในชั้น กรรมวิธี การเราก็ ได้มีการ ค่อยรองระยะ เวลาที่สั้น บ้าง ยาว บ้างตามแนว ความ คิดของสมาชิกต่าง ๆ และต่อจากเวลาที่ เราได้โต้กัน ในชั้นกรรมวิธีการนั้นแล้วก็มี เหตุการณ์อื่น ๆ เปลี่ยนแปลงไปเป็น อันมาก ซึ่งสิ่งนั้นทำให้เราจะต้องวิพากษ์ จดจำ ไว้ ใน ประวัติศาสตร์ ของไทยเป็น อย่างยิ่ง เหตุการณ์นั้นก็คือเกี่ยวกับการ ขอคืนแดน.....

ประธาน สภาผู้แทนราษฎร :
เอาในชั้นที่นั้น ท่านอย่าออกไปนอก เรื่องซี

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร):
ถูกแล้ว แต่ไม่เป็นเหตุผลอันหนึ่งข้าพเจ้า ขอกราบเรียนว่าเหตุผลที่ข้าพเจ้า ได้กล่าว นี้ เป็น เหตุผล สนับสนุน ของข้าพเจ้า ในการเรื่องแปรญัตติ ดังกล่าวนั้นข้าพเจ้า ขอแปรญัตติไปเป็นเวลา ๔ ปี ถ้านับ แต่ปัจจุบันนี้ก็เป็นเวลา ๖ ปี ใน

เรื่องที่เขาเจ้าแปรปฏิบัติไปเป็นเวลา ๕ ปี
 นั้นเขาเจ้าเห็นว่าในการที่สภาผู้แทนราษฎร
 ฎรับหลักการยึดบทเฉพาะกาล ไป
 แล้ว เราควรจะมีการต่อรองกันใน
 เรื่องกำหนดเวลา ข้าพเจ้ากำลังมีปัญหา
 ภายนอกประเทศในขณะนี้ว่ารัฐบาลเรา
 กำลังจะเจรจาขอคืนแดนคืน เหตุการณ์
 ดังกล่าวนั้นได้เกิดขึ้นในชั้นหลังจากกรรมา
 ธิการพิจารณารัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม
 นี้ หากว่าข้าพเจ้าได้ทราบเหตุการณ์อัน
 นั้นข้าพเจ้าก็คงไม่แปรปฏิบัติที่กำหนด ๕ ปี
 ดังที่ข้าพเจ้ากล่าวนั้น เพราะว่ามีการขอ
 คืนแดนคืน ข้าพเจ้าเข้าใจว่า จะต้องมี
 เวลาอีกนาน ข้าพเจ้าจึงขอชักชวนท่าน
 สมาชิกที่เป็นฝ่ายค้านว่าเวลานั้นเป็นงาน
 ที่เราจะต้องขอความร่วมมือร่วมใจจากสภา
 ผู้แทนราษฎรเป็นเอกฉันท์ จึงอยู่
 ข้าพเจ้าเคยคัดค้านรัฐบาล ในการยึดบท
 เฉพาะกาล แต่เมื่อมาถึงถึงปัญหา
 การขอคืนแดนคืนแล้ว เราควรจะต้อง
 ร่วมมือร่วมใจเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และ
 เป็นปัญหาที่เราจะต้องระมัดระวังถึงความเป็น
 ชาติไทยของเราอย่างไพศาลยิ่ง เมื่อเช่น
 นั้นแล้วเราจะดำเนินการเรียกร้องเอาคืน-
 แค้นหรือค้ำเนินประกาศนโยบายด้วยประการ
 ใด ๆ เพื่อที่จะเอา เราเอาเข้าส่วนใหญ่

คืนมานานย้อมกินเวลาไม่น้อย แต่สถาน-
 การณ์ในการ สงคราม ทางภาคยุโรปนั้น
 ไครจะคาดหมายได้ว่าจะยุติลง ใ้ภาย ใน
 ๑ เดือน หรือ ๒ เดือน ตามข่าวที่
 กล่าวนั้นถึงแม้จะเป็นสงครามฟ้าแลบก็อาจ
 จะยุติไม่ได้ใน ๑ เดือน ๒ เดือน ๓ เดือน
 หรือ ๑ ปี เราจะแน่ใจไม่ได้ว่าสงครามจะ
 เสร็จสิ้นภายในปีหนึ่ง ปัญหาเรื่องการขอ
 คืนแดนเป็นปัญหาที่จะต้องใช้เวลา นาน
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าคิดว่า ข้าพเจ้าอยาก
 จะชวนเพื่อนสมาชิกในฐานะที่เป็นสมาชิก
 ฝ่ายค้านว่า ในเมื่อสิ่งจำเป็นของชาติเกิด
 ขึ้นแล้ว และปรากฏโดยชัดแจ้งออกมา
 กันแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า จริงอยู่แม้แต่
 เราจะคัดค้านในรับหลักการหรือไม่เห็นด้วย
 ในการยึดบทเฉพาะกาลไปเป็นเวลา ๑๐
 ปีก็ตาม การคัดค้านเหล่านั้นตามความรู้สึก
 ทั่วไป ก็ยอมยกไป เพราะว่าสมาชิก
 ส่วนมากก็คงไม่เห็นด้วย เมื่อเป็นเช่นนั้น
 แล้วมติในการรับร่างรัฐธรรมนูญนี้ก็ไม
 เป็นมติที่ดี ถือเสียงข้างมากเป็นประมาณ
 เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าอยาก จะชัก ชวนว่า
 ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ นั้น ถ้า ถือเสียง
 ข้าง มาก ก็จะเป็นมติ ที่ ไม่ ผู้ เติ้น ชัก นัก
 ความจริงเราได้ได้กันด้วยความบริสุทธิ์ใจ
 และเห็นความบริสุทธิ์ใจของกันและกันแล้ว

เป็นอย่างที่ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วในประ
 การสุดท้ายนี้ โดยที่เรากำลังมีความสุข
 มงคลแก่รัฐธรรมนูญและมีความสุขม
 กลแก่ประเทศชาติ เราต้องการสร้างชาติ
 ของประเทศชาติไทยเป็นส่วนรวม ข้าพเจ้า
 อยากจะชักชวนเพื่อนสมาชิกฝ่ายค้าน ว่า
 ในฐานะอย่างนี้แม้แต่ประเทศอังกฤษ ซึ่ง
 เป็นประเทศประชาธิปไตย อย่างรุ่งเรือง
 นั้นก็ได้มีสมาชิกฝ่ายค้านเข้า ร่วม มีอภิ
 รัฐบาลเป็นสมาชิกส่วนรวมในการทำ สิ่ง
 สำคัญของประเทศชาติ ดังเช่นเมื่อเวลา
 ไม่กี่มาก่อนหน้านี้ เราได้ทราบว่าหัวหน้า
 สมาชิกฝ่ายค้านของ อังกฤษ คือ มิสเตอร์
 แอ็คลีย์ ในการปรับปรุงคณะรัฐบาลชุด
 สงครามขึ้น ก็ได้เข้าร่วมอยู่ใน คณะ
 รัฐบาลด้วย และของเรานั้นก็อยู่ในฐานะ
 ถึงแม้จะ ไม่อย่างเดียวกันก็จะคล้ายคลึงกัน
 เพราะฉะนั้นจึงเห็น ว่า หน้าที่ ที่ เรา ขอ ตัก
 ร้องเวลาถัดมา ญัตติในเรื่องเกี่ยวกับเงื่อน
 ไขอื่น ๆ ก็ตาม ถ้าหากว่าเรากำหนดใน
 ปัญหาเหล่านั้นแล้วข้าพเจ้าเข้าใจว่าเราคง
 จะลดข้อขัดแย้งออกไปเสียได้ แล้วก็พร้อม
 ที่จะสนับสนุนรัฐบาลเพื่อเป็นเอกฉันท์

นายพอง สิทธิธรรม (อุบลราช
 ธานี) : ข้าพเจ้าได้ฟังเพื่อน สมาชิก
 ผู้แปรญัตติผู้หนึ่ง ได้กล่าวไปแล้วเมื่อ ก
 ษาได้ส่งเวลามาให้ข้อคิดเฉพาะกาลไปเป็น

เวลา ๔ ปีไว้ ทั้งนี้ก็ช่วยไม่ทราบเหตุ-
 การณ์ภายใน คือการขอคืนแดนจะเกิด
 ขึ้น ถ้าหากได้ทราบว่าการขอคืนแดน
 จะเกิดขึ้นแล้วท่านก็คง ไม่ขอสงวนเอา ไว้
 แล้วท่านได้กล่าวชักชวนเพื่อนสมาชิกฝ่าย
 ค้าน ซึ่งข้าพเจ้าเป็นผู้ ไม่ลงความเห็นก็
 อาจจะสันนิษฐานได้ว่าเป็นฝ่ายค้านความ
 จริงนั้นเห็นเป็นเช่นนั้นไม่เราต่างคนก็ต่าง
 คิดเราไม่มีพรรคต่างคนก็ต่างมีความเห็น
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขออภิปรายว่า ไม่ได้
 มีการรับการชักชวนแต่ประการใดเลย ก็
 เมื่อเรารับหลักการแล้วว่า การยึดเป็น สิ่ง
 จำเป็นเช่นที่เรารับหลักการมาแล้ว และ
 เหตุการณ์ภายในไม่มีใครจะ ครอบงำ ได้
 เช่นนี้ การที่เราจะไปต่อสู้กับเหตุการณ์ที่
 ประเทศชาติไม่ต้องการนั้น ทุก ๆ คนก็เห็น
 และเสนอให้คณะ ราษฎร เป็นผู้เผชิญต่อ
 เหตุการณ์ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วข้าพเจ้าขอ
 สนับสนุนกรรมวิธีการที่ว่าเราไม่ควรพูดกัน
 อ้อเลยในเรื่องระยะเวลาและขอสนับสนุน
 ให้เป็น ไปตาม ที่ คณะ กรรม มา ธิ การ ได้
 พิจารณาแล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 เมื่อไม่มีใครพูด ขอให้สมาชิกท่าน
 ต่อไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
 อนุมาตรา ๓ อนุมาตรา ๔

นายบุญโญ อินทนะวิวัฒน์ (เขียนใหม่) : เนื่องจากการลงมติรับหลักการแห่งร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมบทเฉพาะกาลในวาระแรกนั้น ข้าพเจ้าคนหนึ่งทั้งคไม่ออกความเห็น ทั้งนี้เพราะเหตุว่าการจะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญซึ่งเป็น กฎหมายสูงสุด ของ ประเทศ และเป็นทั้งเกราะพิทักษ์การของประชาชาติไทยนั้นจำเป็นจะต้องใช้ความระมัดระวัง ไตร่ตรองให้รอบคอบเสียก่อนมาบัดนี้ซึ่งเป็นวาระ ๒ และวาระ ๓ ห่างจากวาระแรกเกือบสองสัปดาห์แล้วข้าพเจ้ามีเวลาไตร่ตรองนานพอ จึงเห็นว่าความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยของประเทศชาติยังคงค่าแฉ่งของทำนายนาย ฯ บัจจุบัน ประกอบกับสถานการณ์ของโลกเข้าที่กลับ ขึ้น เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะยึด บทเฉพาะ กาล ออกไปอีกแต่ว่าข้อความในมาตรา ๓ ซึ่งข้าพเจ้าแปรญัตติไว้วันแรกจะแก้ไข โดยลดจำนวนสมาชิกประเภทที่ ๒ ลงเสียบ้าง กล่าวคือ ขอให้สมาชิกประเภทที่ ๒ มีไม่เกิน ๒ ใน ๓ ของสมาชิกประเภทที่ ๑ ทั้งหมดแต่คณะกรรมการไม่เห็น พ้อง ด้วย ฉะนั้นจึงจำเป็นอยู่เอง ที่ ข้าพเจ้า จะ ต้อง สงวนไว้อภิปรายในที่ประชุม เพื่อขอรับรองว่าสมาชิกผู้เกี่ยวข้องที่เคารพทั้งหลาย ได้

ไปรทกรรณพียงเหตุผลของ ข้าพเจ้าด้วย ความบริสุทธิ์ใจคงจะกล่าวต่อไปนี้

อันการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น หรือถ้าจะพูดอีกนัยหนึ่งว่า การปกครองราษฎรโดยราษฎรเพื่อประโยชน์แก่ราษฎรนั้น ราษฎรจะใช้เสรีภาพในการเมืองไทยมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งผู้แทนราษฎรมาขึ้นในสภาฯ เพื่อจัดการบ้านเมืองแทนราษฎรต่อไป เพราะฉะนั้นเมื่อความเห็นของผู้แทนราษฎรที่ราษฎรเลือกตั้งขึ้นมาส่วนมากมีความเห็นเป็นอย่างไรแล้ว จะเรียกว่าเป็นความเห็นของราษฎร หรือมติของมหาชนก็ว่าได้ อนึ่งตามกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๒ ได้ตราไว้ว่า "อำนาจอธิปไตยย่อมมาจากปวงชนชาวไทย" ฉะนั้นเสียงของผู้แทนราษฎร ซึ่ง ราษฎรเลือกตั้งขึ้นมาแล้วจะมีน้ำหนักมากขึ้น จึงจะเป็นการเหมาะสมแก่กาลสมัย

อีกประการ หนึ่งย่อมเป็นที่ทราบกันทั่ว ๆ ไปแล้วว่าสมาชิกประเภทที่ ๒ เป็นเสมือนพี่เลี้ยงของสมาชิกประเภทที่ ๑ มาบัดนี้สมาชิกประเภทที่ ๑ ได้มาจนถึง ๓ ชุดแล้ว นับว่าสมาชิกประเภทที่ ๑ มีความรู้และชำนาญงานทางนิติบัญญัติขึ้นมาก

แล้ว เพื่อสนับสนุนเหตุผลที่ข้าพเจ้ากล่าว
 ข้าพเจ้าขออ้างสุนทรพจน์ของท่าน นายก
 รัฐมนตรีปัจจุบันซึ่งกล่าวแก่มวลชนสมาชิก
 เมื่อคราวที่แล้วมานับคือปี ๒๔๙๒ เฉพาะ
 บางตอนมาอ่าน ให้ที่ประชุมฟังอีกครั้ง
 หนึ่งตั้งข้อเป็น ท่านนายกรัฐมนตรีกล่าว
 ว่า "ทุกท่านได้มีความสนใจและเข้าใจ
 ซาบซึ้งในระบอบการปกครองประชาธิปไตย
 ไทยปัจจุบันนี้เป็นอย่างไร จะเห็นได้เป็น
 อंकพยานจากกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ท่านได้
 ปฏิบัติไปในสภา ฯ นกค ในหน้าที่
 กรรมการกิจการต่าง ๆ กคค หรือในการติด
 ค่ายไกลชิดกับเจ้าหน้าที่ทางฝ่ายบริหารของ
 รัฐบาลกคค ท่านผู้มิเกียรติได้ใช้เวลานี้
 ปฏิบัติของ ท่าน แต่ละ คน อำนวยประ-
 โยชนให้เกิดกชนโทษทันตาเห็นเป็นอันมาก
 และทันับว่าสำคัญ ที่ สกค ได้แก่การสร้ง
 ประโยชนให้เกิดกชนทั้งรัฐและราษฎร
 โดยวิธีรัฐไม่ขาด แต่ราษฎรก็ไม่เสีย
 ราษฎรได้รับผลจาก การ ปฏิบัติ ของ ท่าน
 โดยเต็มเม็ดเต็มหน่วย สิ่งใดที่ท่านคำนึง
 เห็นว่าแม้รัฐบาลกำลังไปจะเกิดประโยชน์
 ชันแก่ชาติเป็นส่วนรวมแล้วไซ้ ท่านก็
 ไม่ยอมท้อถอยที่จะเข้าร่วมแรงร่วม ใจกัน
 เป็นสมานฉันท์พิจารณาการเนิน การ ให้กิจ
 การนั้น ๆ ลุล่วงไปด้วยดี อาทิเช่น รัฐ-

ธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมว่าด้วยนาม ประ-
 เทศ พระราชบัญญัติงบประมาณประจำ
 ปี เป็นต้น อนึ่งในส่วนทางราษฎรนั้น
 แล้ว ท่านผู้เกียรติก็ได้ใช้วิธีอุกสาหะ
 อนแรง กล่าวที่จะอำนวย ประ โยชน ให้
 ราษฎรได้รับเต็มสิทธิ ท่านได้พยายามทุก
 ทางที่จะได้เคียงทักทานต่อเจ้าหน้าที่ฝ่าย
 รัฐบาล เพื่อให้การนี้สำเร็จจงประสงค์
 ยกอุทาหรณ์เช่น พระราชบัญญัติสคว
 พาหะเป็นตัวอย่าง ซึ่งในการอภิปราย
 ตามระเบียบวาระกคค ตลอดจนการติดค่อ
 ขลอร้องในทางประนี ประ นอมกับ ทางเจ้า
 หน้าที่ฝ่ายบริหารกคค ท่านได้ใช้ความ
 พยายามโต้แย้งด้วยเหตุผลจนสบความพ
 ใจกันด้วยดีทุกฝ่าย

และประการสุดท้ายก็มีเหตุผลอย่าง
 ตามธรรมคภาพเสียงเมื่อรู้ว่าลูกเสียง โต้ ชัน
 แล้วมีความรู้สึกผิดชอบ คดี แล้ว ก็ ชอบที่พิ
 เลียงจะเปลามือการกวัดขันหรือการคุมลูก
 เลียงลงเสียบ้าง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจึง
 ได้ปรารถนาคว่าขอให้ลคจำนวนสมาชิก
 ประเภทที่ ๒ ลงให้มีจำนวนไม่เกิน ๒ ใน
 ๓ ของสมาชิกประเภทที่ ๑ ทั้งหมด ความ
 หวังสมาชิกประเภทที่ ๑ เป็น หน บัญญุก
 ท่านสมาชิกประเภทที่ ๒ อย่างลนเหลือ
 แต่เรื่องนี้เพื่อประโยชน์ส่วน รวม ข้าพเจ้า

ก็ไม่ถือว่าความเห็น ของข้าพเจ้าถูกต้อง
เสมอไป เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าจำเป็นต้อง
ต้องนำมาสู่สภาฯ นี้เพื่อให้สภาฯ นววินิจ-
ฉัยอีกต่อไป

เจ้าพระยาศรีธรรมมาธิเบศ
(กรรมาธิการ) : ตามที่ผู้แปรญัตติขอ
ให้ลดจำนวนสมาชิกประเภทที่ ๒ ลงเป็น
ไม่เกิน ๒ ใน ๓ ของประเภทที่ ๑ นั้น
เห็นว่าข้อนี้ยอมตามที่ขอไปถึง ประ-
เด็นข้อหนึ่งในเรื่องระยะเวลาความสำคัญ
ที่สุดของเรื่องนี้อยู่ที่ระยะเวลา เมื่อสภาฯ
ได้อนุมัติให้ขยายเวลาออกไปแล้ว การที่
ต้องมีสมาชิกประเภทที่ ๒ ย่อมเหมือน
เป็นเงาทามตัว เมื่อว่าถึงจำนวนว่าควร
จะมีสมาชิกประเภทที่ ๒ เท่าใดนั้น ตาม
ความในบทรัฐธรรมนูญที่ว่า ในระหว่าง
เวลาที่ใช้บทเฉพาะกาล พระมหากษัตริย์
ทรงตั้งสมาชิกประเภทที่ ๒ กึ่งหนึ่ง และ
ราษฎรเลือกตั้งสมาชิก ประเภทที่ ๑ กึ่ง
หนึ่งมีจำนวนเท่ากัน เมื่อที่กระทำการ
ขอแก้บทเฉพาะกาลซึ่งอ้างถึงเหตุความ
ปลอดภัยเป็นใหญ่แล้ว เห็นว่าข้อนี้ไม่
ควรแก้ไขเพราะเป็นเรื่องโยงถึงกันประ-
ตุษญาใช้ตัวแก้จำนวนสมาชิกประเภทที่ ๒
ให้น้อยลง จำนวนสมาชิกประเภทที่ ๑
และประเภทที่ ๒ ก็จะไม่ได้รับค้ำตาม

รัฐธรรมนูญ ใ้กับญัตติ ใ้การขอแก้บท
เฉพาะกาลก็อาจไร้ผล ด้วยเหตุนี้จึงเห็น
ว่าควรจะต้องใ้คำมั่งรังจะใ้ผลดีกว่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็น
ควรให้เป็นไปตามที่กรรมาธิการ เสนอมา
ขอใ้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

นายทองม้วน อัครการ (มหา-
สารคาม) : ข้าพเจ้าใ้เสนอแปรญัตติ-
ร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติมโดยมีเงื่อนใ้
ว่า "ในระหว่างบทเฉพาะกาลวาระที่ ๒ รัฐ-
ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยคณะรัฐ-
มนตรีจะต้องประกอบด้วย รัฐมนตรีซึ่งตั้ง
จากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑
ไม่น้อยกว่า กึ่งจำนวน ของรัฐมนตรีทั้ง
หมด อนึ่งโดยปกติเลขาณการรัฐมนตรี
หรือผู้ช่วยเลขาณการรัฐมนตรีจะต้องเลือก
ตั้งจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่
๑ นั้นเอง" ตามที่ข้าพเจ้าเสนอนี้ ก่อน
อื่นข้าพเจ้าเรียนว่าการเสนอทำนองเช่นนี้
มิใ้มีมุ่งหมายประ โยชน์แก่บุคคลใดบุคคล
หนึ่งโดยเฉพาะ แต่เป็นการเสนอเพื่อประ-
โยชน์ของบ้านเมืองไทยแท้.....

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ตามที่ท่านเสนอแปรญัตตินี้ เพิ่มมาคร่าอีก

มาตราหนึ่งห้าพัน ตามที่ท่านขุนบุรีฯ
เสนอไว้เฉพาะมาตรา ๖๕ เท่านั้นเอง ขอ
แก้ไขบทเฉพาะกาลเฉพาะมาตรา ๖๕ ที่
ท่านพูดนี้เป็น ๖๕ ทวิไม่ใช่หรือ

นายทองม้วน อัดดการ (มหา-
สารคาม) : เป็นวรรค ๒

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เอาไว้ไป

นายทองม้วน อัดดการ (มหา-
สารคาม) : ตามที่เสนอขึ้นจึงหวังว่าท่าน
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรคงจะได้พิจารณา
โดยรอบคอบ ถึงแม้ท่านจะเห็นด้วยร้อย
เปอร์เซ็นต์ก็โปรดได้เห็นด้วยตามที่ข้าพ-
เจ้าเสนอนี้ คือว่าไม่เป็นการเสียหายหรือ
เสื่อมเสียเกียรติยศอย่างหนึ่งอย่างใด เพราะ
ว่ามีได้เป็นการเกิดประโยชน์แก่บุคคลใด
บุคคลหนึ่ง เพราะว่าบุคคลที่จะมาเป็น
รัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรี ก็เป็น สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรรุ่นหลัง ซึ่งเราจะ ได้
ตั้งขึ้นเมื่อครบ ๑๐ ปีแล้ว เหตุผลสำคัญที่
ข้าพเจ้าเสนอขึ้นนี้ก็กล่าวเพื่อให้ประชาชน
เห็นว่ารัฐบาลนั้นประกอบด้วยสมาชิกทั้ง
ประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ เพราะสมา-
ชิกประเภทที่ ๑ และประเภทที่ ๒ นั้นก็คือ
ราษฎรด้วยกันทั้งนั้น ไม่ควรจะมีการแบ่ง
แยกอย่างหนึ่งอย่างใด ควร จะ รวม มี จั

การประเภทให้ก้าวหน้าต่อไป ส่วน
ประการที่สอง ก็คือว่าเห็น การเปิด
โอกาสให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ประ-
เภทที่ ๑ ได้เข้าฝึกฝนอบรมในหน้าที่ใน
ทางการเมืองเพื่อประโยชน์ของชาติ
นั่นเอง

อีกประการหนึ่งถ้าหากว่าเราไม่
กำหนดแน่นอนเช่นนี้ ก็ไม่เป็นการรับ
รองและเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ได้เข้ามี
ส่วนรกรากกิจการของประเทศ ถ้าหาก
ว่าได้เปิดโอกาสเช่นนี้ ก็เป็น โอกาสที่จะ
ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑
ได้มีโอกาสสร้างบารมีเพื่อปลุกความนิยม
ให้เกิดแก่ประชาชน และการปกครอง
นั้นจะ ปกครอง ได้โดยสงบราบคาบและ
เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็วขึ้น ก็
อาศัยผู้นำได้ทำความดีมาแล้วอันมาก
ถึงแม้ว่าจะสร้างบารมีมาเพียงใดก็ตาม ถ้า
หากว่าไม่เปิด โอกาส ให้เขาแสดงสติปัญญา
เชิงการเมืองแล้วเขาก็คง จะ ไม่มี โอกาส
ถ้าหากว่าเปิดโอกาสเช่นนี้ แล้วก็จะเป็น
การสมควรอย่างยิ่งที่จะให้สมาชิกประเภท
ที่ ๑ เข้ามาร่วมด้วยในการบริหารอย่าง
น้อยก็กึ่งหนึ่ง

ส่วนประการที่สามนั้นเป็นการรับรองโดยแน่นอนที่จะให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ ได้เข้าเป็นรัฐมนตรีนั้นก็จะมิผู้สามารถสมัครเข้าเล่นการเมืองมากขึ้น เมื่อแน่ใจว่าเขามีโอกาสจะได้เป็นรัฐมนตรีแล้ว เขาจะได้สมัครเป็นผู้แทนราษฎรและเป็นโอกาสที่ราษฎรทั้งหลายจะได้เลือกตั้งเข้าเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพื่อบริหารประเทศ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมานี้ข้าพเจ้าจึงเห็นว่าควรรับคำแปรญัตติของข้าพเจ้า

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ (กรมราชการ): เรื่องนี้ที่จริงท่านประธานได้พูดในเริ่มแรกว่าไม่อยู่ในวงการที่จะแปรญัตติได้ เพราะคำร่างของผู้เสนอขอแก้ไขเพียงมาตรา ๖๕ แห่งรัฐธรรมนูญ แต่ท่านสมาชิกผู้แก้ไขขอเพิ่มขึ้นอีกมาตราหนึ่งเป็นมาตรา ๖๕ ทวิ ข้าพเจ้าเองก็สงสัยว่าจะอยู่ในประเด็นหรือไม่อย่างไรก็ดีเมื่อท่านประธานได้ตั้งข้อสังเกตและปล่อยไป ก็อนุญาตให้สมาชิกโต้เถียงแล้วข้าพเจ้าก็ขอความกรุณาท่านประธานที่จะขจัดแจงตอบบ้างหากว่าการนั้นจะเป็นนอกเรื่องก็ดี ในเรื่องนี้การที่ผู้แปรญัตติขอแก้ไขเพื่อให้เลือกรัฐมนตรีจากสมาชิกประเภทที่ ๑ เป็นจำนวนถึงกึ่ง

หนึ่งของคณะรัฐมนตรีทั้งหมด แต่แล้วท่านได้วงเล็บไว้ว่าแม้ถึงจะแก้ไขเป็น ๑ ใน ๓ ก็ได้ ขอนับเป็นการแสดงอยู่ในคำว่าท่านกลัวเสียแล้วว่าสภาฯ นี้จะไม่ยอมให้ให้กึ่งหนึ่งจึงต้องวงเล็บไว้ คือท่านไม่แน่ใจว่าจะเอากึ่งหนึ่งหรือ ๑ ใน ๓ ข้าพเจ้าเห็นว่าการขอแก้ไขเป็นการจำกัดการเลือกรัฐมนตรีให้มีแคบกว่าเดิม ไม่มีเหตุผลที่จะทำได้เลย เพราะตำแหน่งรัฐมนตรีเป็นตำแหน่งสำคัญเกี่ยวกับความไว้วางใจและรัฐมนตรีทุกคนจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในนโยบายทั่วไปของรัฐบาล ผู้ที่จะเลือกเข้าร่วมงานจึงจะต้องเป็นผู้ที่ไว้วางใจเชื่อใจและทำงานประสานสมัครสมานกลมเกลียวกันได้ การที่ขอแก้ไขย่อมาให้ยุ่งยากแก่การปฏิบัติ และข้าพเจ้าแน่ใจว่าเป็นการไร้ผล ตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๖ มีความว่าคณะรัฐมนตรีนั้นพระมหากษัตริย์เป็นผู้ทรงตั้ง ในทางปฏิบัติถึงแม้ว่าจะไม่แก้ตามที่ผู้แปรญัตติขอมานี้ หากว่าจะมีการตั้งสมาชิกประเภทที่ ๑ เป็นรัฐมนตรีก็ย่อมจะทำได้อยู่แล้ว และทั้งได้เคยปฏิบัติกันมาแล้วด้วย ส่วนการที่จะขอแก้ไขให้ถึงสมาชิกประเภทที่ ๑ เป็นเลขานุการรัฐมนตรีนั้นก็สมควรแก้ไขให้มีเหตุผลอย่างเดียวกัน

กล่าวคือตำแหน่งเลขาธิการรัฐมนตรี นั้น
 ก็เป็นตำแหน่งที่ไว้วางใจ ไม่มีเหตุผล
 อย่างใดที่จะไปจำกัดวง การเลือกตั้ง ให้
 แคบเข้าอีก นอกจากนั้นถึงแม้ว่าจะไม่มี
 การแก้ไขตามคำแปรญัตติของผู้ชอ^นนักก็
 ที่จริงว่า ในทางปฏิบัติก็ได้ทำกันอยู่แล้ว
 และทั้งได้มีการตั้งสมาชิก ประเภทที่ ๑
 เป็นเลขาธิการ รัฐมนตรี ในเวลานี้ อยู่
 หลายคน ก็เป็นคนที่ทำอยู่แล้วทั้ง ๆ
 ที่ไม่มีการแก้ไข ด้วยเหตุนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า
 น่าจะให้คงไว้ตามร่างจะได้ผลดีกว่า

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
 เรื่องนี้ความจริงข้าพเจ้าเองเห็นว่าออกจะ
 นอกเรื่องไปสักหน่อยที่ ได้ยอมให้พูด
 เกี่ยวกับกรรมาธิการวิสามัญ เป็นกรรมา-
 ธิการที่สภาฯ ได้แต่งตั้งขึ้น ใน
 รายงานไม่ได้ปฏิเสธและไม่ได้อบรมไว้
 เพื่อให้ความโล่งใจแก่สมาชิก ทั้งมวล
 ข้าพเจ้าจึงได้ยอมให้นายทองม้วน ๆ พูด
 แต่ถึงจะได้พูดข้าพเจ้าก็ได้ตักเตือนแล้ว
 แต่ก็อีกคนหนึ่งพูดเสียเล็กน้อย

นายพัน พรหมเทธิกุล (บุรี-
 รัมย์) : ที่ข้าพเจ้าแปรญัตติใช้ถ้อยคำ
 ว่า "การแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีนั้นจะต้อง
 ประกอบพร้อมด้วยสมาชิก ประเภทที่ ๑
 หนึ่งในสาม" ข้าพเจ้าใช้ถ้อยคำเด็ดขาด
 ไม่มีลังเลเหมือนท่านที่กล่าวแล้ว และ

หวังว่า ท่านกรรมาธิการ คงจะเห็นความ
 บริสุทธิ์ใจของข้าพเจ้า ที่ข้าพเจ้าแปร-
 ญัตตินั้นก็ด้วยเหตุผลเพื่อความเจริญก้าวหน้า
 หน้าของระบอบประชาธิปไตยกัน^{นี้} ภาย
 หลังมีการรับหลักการ อีกบทเฉพาะกาล
 ข้าพเจ้าก็จำกัดอัยคำของท่านนายก ฯ เข้า
 ในสมองแน่นอน คนเราต้องมีบารมี
 คราวนี้ก็มาแยกแยะอีกว่า บารมีนั้น
 จะเกิดได้ประการใด ในระยะที่ประเทศ-
 ไทยกำลังก้าวหน้าทุก ๆ ระยะ ก้าวหน้า
 ทั้งทางเศรษฐกิจทางการศึกษา และโดย
 เฉพาะทางการรัฐประศาสน์นโยบายและ
 การปกครองระบอบประชาธิปไตย เรา
 ก้าวเข้ามา ๘ ปี^{นี้} เราทำมาด้วยความมั่น
 ใจและด้วยความแนใจ ในแนวที่จะให้
 ความนับถือหรือมีบารมีของทุก ๆ คนนั้น
 นอกจากการรับราชการแล้วก็ไม่มีทางอื่น
 ก็เมื่อข้อเท็จจริงมีอยู่ดังนี้ ผลสมบูรณ์
 ของท่านนายก ฯ จะสมบูรณ์ได้ก็ยอมไป
 ในทางรับราชการ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
 จึงแปรญัตติว่า ในระยะที่ ๒ ของบทเฉพาะ
 กาลนั้น น่าจะปล่อยให้โอกาสให้ราษฎร
 ไปสร้างบารมีของเขาจริง บารมีนั้นเป็น
 สิ่งสำคัญและจำเป็นที่สุด คนเรานั้นถ้า
 หากว่าไม่มีความรู้จักกันนับถือกัน ไม่มีความ
 เชื่อถือกัน ไม่มีความไว้วางใจกันเรงก็อยู่

ด้วยกันไม่ได้ เพราะฉะนั้นบารมี จึงเป็นสิ่งสำคัญ ก็เราจะทำอะไรเล่าจึงจะให้โอกาสราษฎรได้สร้างบารมี นอกจากจะให้เขาเข้าร่วมบริหารงาน เขาจะเข้าร่วมบริหารงานได้ด้วยประการใด ก็มีอยู่ทางเดียวคือมาเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรประเภทที่ ๑ และแล้วก็ได้รับแต่งตั้งให้เป็นรัฐมนตรีร่วมกับรัฐมนตรีผู้บริหารงานบุคคลซึ่งได้รับเลือกนั้นเขาก้าวเข้ามาในระยะ ๑ แล้วว่าจะมีโอกาสสร้างบารมี คราวนี้เขาจะสร้างบารมีได้มากเพียงไหน ก็อยู่ภายใต้สมรรถภาพของบุคคลผู้นั้น บุคคลผู้นั้นก็จะได้แสดงสมรรถภาพของ ของในอันที่ก่อประโยชน์ให้เกิดแก่ประชาชน-ราษฎร เมื่อประชาชนราษฎรได้รับประโยชน์นั้น ความเชื่อถือความนับถือ และความไว้วางใจก็จะเกิดขึ้นมา คณะผู้ก่อการก็จะนอนตาหลับ จะเย็นใจในการทำหน้าที่เลือกของท่านสร้างระบอบ รัฐธรรมนูญ มา และประชาธิปไตยก็จะสมบูรณ์ในอันที่จะให้ ราษฎร ปกครอง ราษฎร ตามระบอบที่เราสร้างกันมาและกำลังปฏิบัติกำลังฝังรากให้แก่ประเทศไทย ณ บัดนี้ข้าพเจ้าจึงแน่ใจว่า ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายในสภา ฯ นี้คงจะเห็นความบริสุทธิ์จิตใจของข้าพเจ้า ในอันที่จะให้โอกาสราษฎร

สร้างบารมี และคงจะเห็นแนวทางการความปลอดภัย ความมั่นคงถาวร ของระบอบประชาธิปไตยและความเจริญก้าวหน้าของระบอบประชาธิปไตยต้องให้ โอกาสราษฎรสร้างบารมีคือให้โอกาสเข้าบริหารงาน ๑ ใน ๓ ของรัฐบาล

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นควรให้เป็นไปตามที่กรมการเรือนขอได้โปรดยกมือขึ้น

สมาชิกยกมือพร้อมเพรียง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
หมดวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปพิจารณาในวาระที่ ๓ ในวาระนี้ ถ้าเมื่อใครมีความเห็นขอขอลើขึ้นเมื่อเลขาธิการ อ่านแล้วกว่า ข้าพเจ้าเห็นชอบ ถ้าผู้ใดไม่เห็นชอบก็บอกกว่า ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วย ถ้าผู้ใดไม่อยากจะออกความเห็นก็บอกกว่าข้าพเจ้าของก็ไม่ออกความเห็น เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้เลขาธิการ อ่านรายชื่อตามข้อบังคับ ดำเนินการต่อไปในวาระที่ ๓

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายกวคหุ้มแพร

นายกวคหุ้มแพร (พระนคร) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
น.อ. หลวงกาจสงคราม

น.อ. หลวงกาจสงคราม (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.อ. กุหลาบ กาญจนสกุล ร.น.

ร.อ. กุหลาบ กาญจนสกุล
ร.น. (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต

พ.อ. หลวงเกรียงศักดิ์พิชิต
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายแก้ว สิงหะเกษนทร์

นายแก้ว สิงหะเกษนทร์ (พิ-
จิตร) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
หลวงโกวิทอภัยวงศ์ ไม่มา พ.ศ. หลวง-
ซวกกลางสนาม

พ.ศ. หลวงซวกกลางสนาม
(นครสวรรค์) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. พระขจรเนติยุทธ

พ.อ. พระขจรเนติยุทธ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์

นายเขมชาติ บุณยรัตพันธุ์
(ร้อยเอ็ด) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ขุนคุปตพงศ์ประพัทธ์

ขุนคุปตพงศ์ประพัทธ์ (พิษ-
ณุโลก) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายจรรยา สืบแสง

นายจรรยา สืบแสง (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายจันทร์เขตร์ ฉัตรภูติ

นายจันทร์เขตร์ ฉัตรภูติ (ชล-
บุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ท. ขุนจันทรมุมิเวท

พ.ท. ขุนจันทรมุมิเวท (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายจำรัส มหาวงศ์นันท์

นายจำรัส มหาวงศ์นันท์ :
(น่าน) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายจำลอง ดาวเรือง

นายจำลอง ดาวเรือง (มหา-
สารคาม) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายจิตตะเสน บัญจะ

นายจิตตะเสน บัญจะ (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
น.ต. จิม ศิริไพบูลย์ ร.น.

น.ต. จิม ศิริไพบูลย์ ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายจู้ ลิมศิลา

นายจู้ ลิมศิลา (ระนอง) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายนำ จำรัสเนตร

นายนำ จำรัสเนตร (นครศรี-
ธรรมราช) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเฉลา เกลานนท์

นายเฉลา เกลานนท์ (ตราด) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเฉลียว ปทุมรส

นายเฉลียว ปทุมรส (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายช้อน อ่ำพล ไม่นา น.ท. ชลิต
กุลกำมัชร ร.น.

น.ท. ชลิต กุลกำมัชร ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต.ท. ชัน รัศมีทัต

พ.ต.ท. ชัน รัศมีทัต (สมาชิก-
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. หลวงชาญสงคราม

พ.อ. หลวงชาญสงคราม (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
หลวงชำนาญนิติเกษตร

หลวงชำนาญนิติเกษตร (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายชิต เวชประสิทธิ์

นายชิต เวชประสิทธิ์ (ภูเก็ต) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายชุนท์ บินทานนท์

นายชุนท์ บินทานนท์ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต. หลวงเขวงศักดิ์สงคราม

พ.ต. หลวงเขวงศักดิ์สงคราม
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเชื่อน สวัสดิ์ปานี

นายเชื่อน สวัสดิ์ปานี (ตรัง) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต. ไชย ประทีปะเสน

พ.ต. ไชย ประทีปะเสน
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายขิม วีระไวทยะ

นายขิม วีระไวทยะ (สมาชิก-
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายติเรก ชัยนาม

นายติเรก ชัยนาม (สมาชิก-
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
หลวงเดชาติวงศ์วรวัฒน์

หลวงเดชาติวงศ์วรวัฒน์
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเตือน บุนนาค

นายเตือน บุนนาค (สมาชิก-
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ม.ล. ค้อย ชุ่มสาถ

ม.ล. ค้อย ชุ่มสาถ (ประจวบ
คีรีขันธ์) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายคว ลพานุกรม

นายคว ลพานุกรม (สมาชิก-
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเต๋ พวงนุ่น

นายเต๋ พวงนุ่น (กระบี่) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเตียง ศิริขันธ์

นายเตียง ศิริขันธ์ (สกลนคร) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายถวิล อุดล ไม่มา ร.ต. ถัด รัดพันธุ์
ร.ต. ถัด รัดพันธุ์ (พัทลุง) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทวี บุญยเกตุ
นายทวี บุญยเกตุ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทอง กัณฑ์ธรรม
นายทอง กัณฑ์ธรรม (แพร่) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทองคำ จันทกุล
นายทองคำ จันทกุล (ราชบุรี) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทองคำ ฌ กาศสินธุ์
นายทองคำ ฌ กาศสินธุ์ (มหา-
สารคาม) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทองคำ ชาญศึกษา
นายทองคำ ชาญศึกษา (ชัยภูมิ)
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทองพูน อังกินันท์

นายทองพูน อังกินันท์ (เพชร
บุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทองม้วน อัดถาวร
นายทองม้วน อัดถาวร (มหา
สารคาม) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม
นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม
(นนทบุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
น.ต. ทองหล่อ ขำหิรัญ ร.น.
น.ต. ทองหล่อ ขำหิรัญ ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (อุบล
ราชธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายทัน พรหมพิริกุล
นายทัน พรหมพิริกุล (บุรีรัมย์) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.อ. ทิพย์ ประสารสุข ร.น.

ร.อ. ทิพย์ ประสารสุข ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายธวัช สุประภาตะนันท์

นายธวัช สุประภาตะนันท์
(สระบุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์ ร.น.

น.อ. หลวงธำรงนาวาสวัสดิ์
ร.น. (สมาชิกประเภทที่ ๒) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเชียร วิบุลากร

นายเชียร วิบุลากร (สงขลา) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
หลวงนฤเบศร์มานิต

หลวงนฤเบศร์มานิต (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ท. น้อม เกตุญาติ

พ.ท. น้อม เกตุญาติ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
น.อ. หลวงนาวาวิจิต ร.น.

น.อ. หลวงนาวาวิจิต ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
น.ต. หลวงนิเทศกลกิจ ร.น.

น.ต. หลวงนิเทศกลกิจ ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
เห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต. ชุนนรินทร์ชัย

พ.ต. ชุนนรินทร์ชัย (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายนิ่ม เรืองเกษตร์

นายนิ่ม เรืองเกษตร์ (ละเจิง
เทรวา) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์

น.ต. เนตร์ พูนวิวัฒน์ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายแนบ พหลโยธิน

นายแนบ พหลโยธิน (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายบรรจง ศรีจรูญ

นายบรรจง ศรีจรูญ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

นายบุญช่วย ชูทรัพย์

นายบุญช่วย ชูทรัพย์ (กำแพง
เพชร) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ--

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์

นายบุญเท่ง ทองสวัสดิ์ (แม่
ฮ่องสอน) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

นายบุญล้อม ฟังสุนทร

นายบุญล้อม ฟังสุนทร (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

นายบุญศรี จันทนชาติ

นายบุญศรี จันทนชาติ (อ่าง
ทอง) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

นายบุญศรี วิลัยรัตน์

นายบุญศรี วิลัยรัตน์ (เชิง
ทราย) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

ขุนบุรีสารกิตติคดี

ขุนบุรีสารกิตติคดี (อุบลราช
ธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.อ. พระประจวบปัจฉิม

พ.อ. พระประจวบปัจฉิม (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

นายประจวบ บุนนาค

นายประจวบ บุนนาค (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

หลวงประดิษฐมนูธรรม

หลวงประดิษฐมนูธรรม (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

พระยาประมวลิชาพล

พระยาประมวลิชาพล (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :

หลวงประสิทธิ์นกรกรม

หลวงประสิทธิ์นกรกรม (พระ
นครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

ร.อ. ประเสริฐ สุขสมัย ร.น.

ร.อ. ประเสริฐ สุขสมัย ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พระประสงค์เกษมราษฎร

พระประสงค์เกษมราษฎร (นคร
ราชสีมา) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง

นายปรีกษ์ แก้วปลั่ง (สุรินทร์) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.ท. ชูเนปถศปรักษ์

พ.ท. ชูเนปถศปรักษ์ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายเบียม บุณยะโชติ

นายเบียม บุณยะโชติ (นคร
ศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายผล แสนสระดี

นายผล แสนสระดี (ขอนแก่น)
: ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.อ. หลวงพรหมโยธี ไม่มา พ.ต. พระ
ยาพหลพลพยุหเสนา

พ.ต.พระยาพหลพลพยุหเสนา
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายพันธ์ มุลศาสตร์

นายพันธ์ มุลศาสตร์ (สุรินทร์) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.ต.อ. พระพิจารณพลกิจ

พ.ต.อ. พระพิจารณพลกิจ (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.ท. หลวงพินิตยทธศิลป์

พ.ท. หลวงพินิตยทธศิลป์
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
เห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.ต. หลวงพิบูลสงคราม

พ.ต. หลวงพิบูลสงคราม
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
เห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายพิพัฒน์ มังคานนท์

นาย พิพัฒน์ กงคานนท์
(กาญจนบุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ขุนพิพัฒน์โกภา

ขุนพิพัฒน์โกภา (หนองคาย) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.อ. ขุนพิพัฒน์สรการ

ร.อ. ขุนพิพัฒน์สรการ (สมาชิกประเภทที่ ๕) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พระพิพิธภักดี

พระพิพิธภักดี (ปัตตานี) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายพั่ง ศรีจันทร์

นายพั่ง ศรีจันทร์ (อุตรดิตถ์) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
นายพุ่มเทศ กาญจนเสริม

นายพุ่มเทศ กาญจนเสริม (ศรีสะเกษ) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายพ่อง สัตถิธรรม

นายพ่อง สัตถิธรรม (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายพิน สุพรรณसार

นายพิน สุพรรณसार (พระนครศรีอยุธยา) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายภิญโญ อินทระวิวัฒน์

นายภิญโญ อินทระวิวัฒน์ (เชียงใหม่) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พระยามานวราชเสวี

(พระยามานวราชเสวียังไม่ลงคะแนน เนื่อง ในฐานะเป็นประธานสภาฯ)

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายโมราณ กลาง

นายโมราณ กลาง (พังงา) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายหม้ง สายชุ่มอินทร์

นายหม้ง สายชุ่มอินทร์ (ตาก) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายยล สมานนท์

นายยล สมานนท์ (สมาชิกประเภทที่ ๕) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายยืนยง เจียมไชยศรี

นายย่นยง เข้มไชยศรี (สมุทร
สาร) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเย็น ศรีมหา

นายเย็น ศรีมหา (นครนายก):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ท. หลวงโยธานัติการ

พ.ท. หลวงโยธานัติการ (สมา
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ท. หลวงรวบรัดสมบัติพล

พ.ท. หลวงรวบรัดสมบัติพล(สมา
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พระราชญาณิศริมา หลวงราษฎร
วิรุพหกิจ

หลวงราษฎรวิรุพ หกิจ (ศรี-
สะเกษ) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ท. ชุนเรืองวิระยุทธ

พ.ท. ชุนเรืองวิระยุทธ(สมาชิก
ประเภทที่๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.ท. ลมัย กฤษณภักดี

ร.ต.ลมัย กฤษณภักดี (ปทุม
ธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเลียง ไชยกาล

นายเลียง ไชยกาล (อุบลราช
ธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเลื่อน พงษ์โสภณ

นายเลื่อน พงษ์โสภณ (พระ-
นคร) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายวินิช ปานะนนท์

นายวินิช ปานะนนท์ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายวรการบัญชา ไม้ม่า เจ้าวรทัศน์ แ
ล้าพูน

เจ้าวรทัศน์ ณ ล้าพูน (ล้าพูน):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.อ. วัน รุยาพร ร.น.

ร.อ.วัน รุยาพร ร.น. (สมาชิก
ประเภทที่๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. หลวงวิจิตรกุลยุทธ

พ.อ. หลวงวิจิตรกุลยุทธ(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร

หลวงวิจิตรวาทการ

หลวงวิจิตร วาทการ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.อ. พระวิชัยยุทธเคชาคณิน

พ.อ. พระวิชัยยุทธเคชาคณิน (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.อ. หลวงวิชิตสงคราม

พ.อ.หลวงวิชิตสงคราม(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายวิเชียร สุวรรณทัต

นายวิเชียร สุวรรณทัต (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พระยาวิฑูรธรรมพินิต

พระยาวิฑูรธรรมพินิต (อุทัยธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

พ.อ. หลวงวิภาควรรณกิจ

พ.อ.หลวงวิภาควรรณกิจ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

ร.อ. ชูนิมิตลรภกิจ

ร.อ.ชูนิมิตลรภกิจ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

ร.ท. วิริยะ วิริยะเทิรหวา

ร.ท. วิริยะ วิริยะเทิรหวา(นครปฐม) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายวิลาศ โอสถานนท์

นายวิลาศ โอสถานนท์ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายวุฒิ สุวรรณรักษ์

นายวุฒิ สุวรรณรักษ์(สุราษฎร์ธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

น.อ. พระเวชยันตังสฤษดิ์

น.อ. พระเวชยันตังสฤษดิ์ (สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :

นายวิไล เบญจลักษณ์

นายวิไล เบญจลักษณ์(ยะลา):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.ท. ชุนศร ไกรพิศิษฐ์

ร.ท. ชุนศร ไกรพิศิษฐ์ (อุดร-
ธานี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พล.ร.ต.พระยาศรยุทธเสนี ร.น.

พล. ร.ต. พระยาศรยุทธเสนี
ร.น. (สมาชิกประเภทที่ ๒) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายศิริ บำเพ็ญอยู่

นายศิริ บำเพ็ญอยู่ (ชัยนาท):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
น.อ. พระศิลปศักดิ์รามคม

น.อ. พระศิลปศักดิ์รามคม(สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พระยาศรีธรรมราช

พระยาศรีธรรมราช(สงขลา) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ

เจ้าพระยาศรีธรรมราชเบศ
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
เห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พระยาศรีนครชัย

พระยาศรีนครชัย (เลย) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต.ท. ชุนศรีศรากร

พ.ต.ท. ชุนศรีศรากร (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
หลวงศรีสุพรรณดิฐ

หลวงศรีสุพรรณดิฐ(ชุมพร) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
น.อ. หลวงศุภชลาศัย ร.น.

น.อ. หลวงศุภชลาศัย ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
น.ท.สงบ จรุงพร ร.น. ไม่มา นาย

สงวน ณ นคร
นายสงวน ณ นคร (สตูล) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายสงวน ตูลารักษ์

นายสงวน ฑูลารักษ์ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
ก. สงวน พะยุงพงศ์

ด. สงวน พะยุงพงศ์ (ปราจีน-
บุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
น.ท.สงวน รุจิรภา ร.น.

น.ท.สงวน รุจิรภา ร.น.(สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ท.สมาน เทพหัสดิน ณ อยุธยา

พ.ท.สมาน เทพหัสดิน ณ
อยุธยา (สมาชิกประเภทที่ ๒) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
ขุนสมานหัตตะคดี

ขุนสมานหัตตะคดี(พระนคร):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายสรอย ณ ลำปาง

นายสรอย ณ ลำปาง(ลำปาง):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์

พ.อ. หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็น
ชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
น.ท.สวัสดิ์ จันทมนดี ร.น.

น.ท.สวัสดิ์ จันทมนดี ร.น.
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
เห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. หลวงสวัสดิ์ธรงค์

พ.อ. หลวงสวัสดิ์ธรงค์
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
เห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ท.หลวงสวัสดิ์สรยุทธ

พ.ท.หลวงสวัสดิ์สรยุทธ (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายสวัสดิ์ โสคติทัต

นายสวัสดิ์ โสคติทัต (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร :
นายสว่าง สนิทพันธุ์

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณ
บุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
น.อ. หลวงสังวรยุทธกิจ ร.น. ไม่นาย
สาorang ศรีสวัสดิ์

นายสาorang ศรีสวัสดิ์(ลพบุรี):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. หลวงสินาค โยธารักษ์ ไม่นาย พล.
ร.ต. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น.

พล.ร.ต.หลวงสินธุสงครามชัย
ร.น. (สมาชิกประเภทที่ ๒) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายสีหมัน วนัสสอน

นายสีหมัน วนัสสอน (เชิง-
ใหม่) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ศ. ชุนสุจริตถนการ

พ.ศ.ชุนสุจริตถนการ (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พระสุธรรมวินิจฉัย

พระสุธรรมวินิจฉัย (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายสุรินทร์ ชินอัย

นายสุรินทร์ ชินอัย (สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายสุวิช พันธ์เศรษฐ์

นายสุวิช พันธ์เศรษฐ์(เชิง-
ใหม่) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
หลวงสุนทรเทพหัตถิน

หลวงสุนทรเทพหัตถิน (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเสกถ เจตสมมา

นายเสกถ เจตสมมา(ระยอง):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.อ. หลวงเสรีเริงฤทธิ์

พ.อ.หลวงเสรีเริงฤทธิ์(สมาชิก
ประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายโสภณ สุภธีระ

นายโสภณ สุภธีระ(ขอนแก่น):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายไสว อินทรประชา

นายไสว อินทรประชา(สุโข-
ทัย) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายอคุต ฌ สายบุรี

นายอคุต ฌ สายบุรี(นราธิวาส):
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต. หลวงอภัยสรสิทธิ์

พ.ต.หลวงอภัยสรสิทธิ์ (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายอมร ผลประสิทธิ์

นายอมร ผลประสิทธิ์ (จันท-
บุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พล.ต. พระยาอมรวดีชัยสรเดช

พล.ต. พระยาอมรวดีชัยสรเดช
(ลำปาง) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ขุนอนุกุลประชากร

ขุนอนุกุลประชากร (นคร-
สวรรค์) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ขุนอนุสรกรรม

ขุนอนุสรกรรม (นครพนม) :
ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ขุนอนุสรสิทธิ์กรรม

ขุนอนุสรสิทธิ์กรรม (เพชร-
บูรณ์) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายอรุณ ทองปั้งโชติ

นายอรุณ ทองปั้งโชติ (พระ-
นคร) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
หลวงอรรถสารประสิทธิ์

หลวงอรรถสารประสิทธิ์
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า
เห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต. อำไพ รุประสูต

พ.ต. อำไพ รุประสูต (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายอำไพ อิศรางกูร ณ อยุธยา

นายอำไพ อิศรางกูร ณ อยุธยา
(สิงห์บุรี) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
พ.ต. พระอุดมโตธาธิยุต

พ.ต. พระอุดมโตธาธิยุต
(สมาชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้า

เห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ม.ล. อุดม สนิทวงศ์

ม.ล. อุดม สนิทวงศ์ (สมา-
ชิกประเภทที่ ๒) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร.ท. อู๊ด นิตย์สุทร

ร.ท. อู๊ด นิตย์สุทร (นครราช-
สีมา) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
นายเอี่ยม สุภาพกุล

นายเอี่ยม สุภาพกุล (นคร
ราชสีมา) : ข้าพเจ้าเห็นชอบ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ผลแห่งการลงคะแนน บรรดาผู้ที่มา
ประชุมในที่นี้ ๑๗๓ คน ผู้ที่มานั่งในที่
ประชุมทั้ง ๑๗๓ คนนี้ มีความเห็นชอบ
ทุกคน เป็นอันว่าพระราชบัญญัตินี้จะได้ออก
ใช้เป็นกฎหมายในกาลต่อไป ใน
วาระต่อไปข้าพเจ้าได้รับญัตติของรัฐบาล
ฉบับหนึ่งมีความว่า ภายหลังพิจารณา
ญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ขยาย บทเฉพาะ
กาล รัฐบาลใครขอให้ร่าง พระราช-
บัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสัญชาติ เนื่อง
จากการเปลี่ยนแปลงเส้นเขตแดนระหว่างประ-
เทศไทยและพม่า ตอน แม่น้ำสาย
พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งคณะกรรมการมา-

ธิการพิจารณาแล้วก่อนญัตติอื่น เมื่อไม่
มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้า
ถือว่าที่ประชุมอนุมัติ

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยการเปลี่ยน
สัญชาติ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเส้นเขต
แดนระหว่างประเทศไทยและพม่า ตอน
แม่น้ำสาย พุทธศักราช ๒๔๘๓

คำปรารภ มาตรา ๑ มาตรา ๒
มาตรา ๓ มาตรา ๔
(ไม่มีสมาชิกคัดค้าน)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
หมดวาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปพิจารณาในวาระ
ที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้
ควรจะออกใช้เป็นกฎหมายได้ ขอได้
ไปรศยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือส่วนมาก)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้ไปรศยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่เห็นด้วยไม่มี พร้อมเพียง เป็นอัน
ว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ ออกใช้เป็นกฎ-
หมายต่อไป

ในวาระต่อไป กระทั่ง กระทั่งที่ ๑ ของนายบุญแห่ง ทองสวัสดิ์ เรื่อง การ ป่าไม้

นายบุญแห่ง ทองสวัสดิ์ (แม่ ฮ่องสอน) : กระทั่งควน ข้าพเจ้าตั้ง ไว้นานแล้ว และมาตอนหลังได้ทราบว่า ทางรัฐบาลได้จัดการไปแล้ว ข้าพเจ้า ไม่ติดใจจะถาม

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทั่งต่อไปของนายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม เรื่องนโยบายแก้ไขพระราชบัญญัติลักษณะ ปกครองคณะสงฆ์

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม (นนทบุรี) : ข้าพเจ้าตั้งกระทั่งตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ ทั้ง ต่อไปนี้

รัฐบาลนั้นได้แถลงนโยบายว่า ใน ทางศาสนาจะปรับปรุง พระราชบัญญัติ ปกครองคณะสงฆ์ให้สอดคล้องสมัย ซึ่งเป็น ที่อันดีโดยทั่วกันนั้น ขอเรียนถามว่า รัฐบาลนั้นได้จัดการแก้ไขร่าง พระราช บัญญัติปกครองคณะสงฆ์ไปแล้วเพียงใด เมื่อใดจะสำเร็จส่งเข้ามาในสภาฯ นี้ได้

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (รัฐ- มนตรี) : กระทรวงธรรมการขอตอบว่า

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ คณะกรรม- การกฤษฎีกาได้พิจารณาเสร็จแล้ว และ เพื่อความรอบคอบ กระทรวงธรรมการ ได้นำถวายคณะสงฆ์พิจารณาว่า ซึ่งได้ ผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้วอีกครั้ง หนึ่ง บัดนี้ทางคณะสงฆ์ได้ส่งกลับมา ยังกระทรวงธรรมการแล้ว แต่เมื่อได้มี การแก้ไขที่กว้างเพิ่มเติมมากขึ้น ก็จำเป็นต้องพิจารณาใหม่ ฉะนั้นขณะนี้จึง เป็นอันว่าร่าง พระราช บัญญัติฉบับนี้ อยู่ใน ระหว่าง การ พิจารณา ของ กระทรวง ธรรมการ และก็จะได้เร่งรัดให้เสร็จใน เวลาอันเร็วนี้

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม (นนทบุรี) : ข้าพเจ้าขอสงวนถามว่า จะมี หลักการ หรือ นโยบาย จะให้ ร่วม การ ปกครองเป็นอันเดียวกัน หรือว่าจะแยก โดยนิกายกัน

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (รัฐ- มนตรี) : เรื่องนี้กระทรวงธรรมการ ยังตอบไม่ได้ แล้วแต่ทางคณะสงฆ์

นายทองอยู่ เอี่ยมบุญอิม (นนทบุรี) : ไม่ได้นัดกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ท่านรัฐมนตรีบอกว่า ทางรัฐบาลยังตอบ ไม่ได้แล้วแต่ทางคณะสงฆ์จะเสนอมา

กระทรวงสาธารณสุข มูลศาสตรี เรื่อง สัตว์พาหนะเป็นโรคระบาด

นายพันธุ มูลศาสตรี (สุรินทร) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ดังต่อไปนี้

ที่จังหวัดสุรินทร มีเจ้าหน้าที่สัตวแพทย์คนเดียว คำพาหนะก็เบี่ยงจากกรมเกษตรทางกรุงเทพฯ ในระหว่างนี้โรคกระบือ เป็นโรคระบาดล้มตายในที่ต่างๆ เป็นอันมาก เนื่องด้วยจำนวนแพทย์มีน้อย และวิธีการเบี่ยงพาหนะก็ลำบาก เจ้าหน้าที่ ไม่มีโอกาสป้องกันและช่วยเหลือการเรื่องนี้ ได้ตามสมควร ขอเรียนถามว่า รัฐบาลค้ำใจจะแก้ไขความเดือดร้อนของราษฎรในเรื่องนี้ประการใด

พ.อ. หลวง สฤษฏ์ ยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : รัฐบาลขอตอบดังนี้ เนื่องจากจำนวนปศุสัตว์และสัตว์พาหนะในประเทศมีมาก แต่เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์มีจำนวนไม่เพียงพอที่จะทำการป้องกันปราบปรามโรคระบาดทั่วประเทศพร้อมกันได้ จึงได้กำหนดแผนการปฏิบัติการปราบปรามให้เป็นผลแท้จริงเป็นภาคๆ ลำดับกันไป โดยระดมสัตวแพทย์

ไปดำเนินการในเรื่องนี้ ส่วนสัตวแพทย์ประจำจังหวัดนั้นมีความมุ่งหมายเพื่อทำการบำบัดโรคสัตว์ในสภาพปกติ หรือป้องกันมิให้ระบาดร้ายแรงในขั้นต้น แต่หากเกิดโรคระบาดแพร่หลายร้ายแรงมากทางการก็ย่อมจะระดมสัตวแพทย์ทำการปราบปรามตามความจำเป็นเพื่อให้โรคนั้นสงบลงโดยเร็วเป็นแห่งๆ ไป สำหรับจังหวัดนี้ ในปีนี้โรคระบาดปรากฏว่าไม่ร้ายแรงนัก เจ้าหน้าที่สัตวแพทย์ได้ปราบปรามสงบลงแล้ว ที่ไม่ได้ส่งสัตวแพทย์เพิ่มเติมไปอีกเพราะติดการปฏิบัติตามแผนการที่กล่าวแล้ว ส่วนระเบียบการเกี่ยวกับกาที่จะให้ความสะดวกแก่สัตวแพทย์ตามกระทู้ถามนั้นได้ดำริจะแก้ไขให้ได้รับความสะดวกต่อไป

นายพันธุ มูลศาสตรี (สุรินทร) : ข้าพเจ้าขอซักต่อไปว่าในระเบียบการเบิกเงินคำพาหนะเดินทางนั้น ทำให้ความสะดวกคือหมายความว่าให้ตั้งจ่ายทางจังหวัดใช้ใหม่

พ.อ. หลวง สฤษฏ์ ยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : เรื่องนี้ ทางกรมกำลังพิจารณาที่จะแบ่งไปให้ในโอกาสต่อไป

นายพันธุ๋ มูลศาสตร์ (สุรินทร์) : คือตามธรรมชาติในภาคอีสานนั้น โรคระบาดปศุสัตว์มักจะมีขึ้นในระหว่างเดือนมีนาคม เมษายน และกุมภาพันธ์ ในระหว่าง ๓—๔ เดือนนี้ โรคระบาดมัก จะเกิดขึ้นเสมอ ด้วยเหตุนี้แหละแพทย์ทางภาคกลางมีเป็นจำนวนมาก หากว่า ทางกรมจะพิจารณาส่ง ไปปราบปรามให้ ในระยะ ๓—๔ เดือนนี้จะได้หรือไม่

พ.อ. หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : ตามที่ได้ตอบกระทู้แล้ว เมื่อก่อนว่า ความจำเป็นเนื่องในการปราบปรามส่วนใหญ่ตามแผนการนั้นเมื่ออยู่ และแพทย์สัตว์เท่าที่มีอยู่ก็มีความจำเป็นที่ จะต้องปฏิบัติตามแผนการนั้น ถือว่าเป็น ส่วนสำคัญ ส่วนในการที่จะมีโรคระบาดรุนแรงขึ้นในจังหวัดใด ทางกรมก็จะส่ง แพทย์ไปบำบัดตามความจำเป็นแล้วแต่ เป็นจังหวัด ๆ ไป ดังนั้นปรากฏว่าที่ จังหวัดสุรินทร์มีโรคระบาดร้ายแรง ทาง กรมก็จะส่งไปเป็นธรรมชาติ เรื่องนี้ทาง กรมก็ได้สนใจที่จะปราบปรามโรคระบาดนี้ให้ระงับไปโดยเร็ว

นายพันธุ๋ มูลศาสตร์ (สุรินทร์) : ข้าพเจ้าอยากจะซักถามอีกหนึ่งว่า ถ้าไป

ทางการ จะตั้งสัตวแพทย์ประจำอำเภอหรือไม่

พ.อ. หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : เรื่องนี้ทางการกำลังกระทำอยู่ แต่ว่าเกี่ยวกับงบประมาณ

ประชาชน สภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของ ร.ท. ชุนวิริยะเหิรทาว เรื่อง การสหกรณ์ในท้องที่อำเภอกำแพงแสนและบางเลน

ร.ท. ชุนวิริยะเหิรทาว (นครปฐม) : ข้าพเจ้า ขอตั้งกระทู้ตาม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ดังต่อไปนี้

ตามที่ท่านรัฐมนตรีได้รับรองไว้ว่า จะจัดการเปิดสหกรณ์ ในท้องที่อำเภอ กำแพงแสนและบางเลน จังหวัด นครปฐมในปี พ.ศ. ๒๔๘๓ นั้น ขอทราบ ว่าบัดนี้ทางรัฐบาลได้เตรียมการ ไปแล้ว เพียงใด

พ.อ. หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : รัฐบาลขอตอบดังนี้ กระทรวงเกษตรธิการไม่เคยรับรองว่าจะ จัดตั้งสหกรณ์ในท้องที่ตามที่กระทู้ถามนี้ ใน พ.ศ. ๒๔๘๓ แต่เคยตอบกระทู้ถามว่า คำนี้จะทำการสำรวจฐานะและ

ความเป็นอยู่ของราษฎรในท้องถิ่นใน พ.ศ. ๒๕๔๓ ทางกรมจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ออกไปทำการสำรวจในขั้นนี้

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระหู่ต่อไป ของ ขุนคุปตพงศ์ประพัทธ์ เรื่อง ค่าธรรมเนียมการออกโฉนด

ขุนคุปตพงศ์ประพัทธ์ (พิษณุ-โลก) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ดังต่อไปนี้

ค่าธรรมเนียมการออกโฉนดตราจองที่ดินเท่าที่ทางการจัดเก็บอยู่เวลานี้ อยู่ในอัตราสูงมาก คือรายหนึ่งเก็บในราว ๒๐-๔๐ บาท ซึ่งเป็นภาระที่หนักหน่วงและเดือดร้อนแก่ผู้ยากจนมาก จึงขอเรียนถามรัฐบาลว่า รัฐบาลจะกรุณายกเลิกหรือปรับปรุงให้ลดอัตราค่าธรรมเนียมต่ำลงอีกจะได้หรือไม่

หลวงชำนาญนิติเกษตร (รัฐมนตรี) : รัฐบาลขอตอบว่า การเก็บค่าธรรมเนียมออกโฉนดนั้น ถ้าเป็นการเดินสำรวจออกโฉนดทั้งตำบล จะเสียค่าธรรมเนียมราวแปลงละ ๕ บาทเศษ หรือถ้าเป็นการรังวัดออกโฉนดเฉพาะแปลงก็จะเสียค่าธรรมเนียมราวแปลงละ

๑๐ บาทเศษเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม การกำลังปรับปรุงค่าธรรมเนียมออกโฉนดให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ต่อไปแล้ว

ขุนคุปตพงศ์ประพัทธ์ (พิษณุ-โลก) : ข้าพเจ้าขอชี้แจงต่อไปว่า ในการออกโฉนดตราจองที่ดิน ตามระเบียบการบอกว่ามีเจ้าพนักงานออกไปทำการรังวัดที่ดินให้เรียกเอาค่าเจ้าของที่ดิน จึงขอถามว่ารัฐบาลจะกรุณาจ่ายเงินค่าพาหนะของหลวงเพื่อประโยชน์แก่ราษฎรได้หรือไม่

หลวงชำนาญนิติเกษตร (รัฐมนตรี) : ขอชี้แจงว่า การออกโฉนดนั้นเวลานี้แบ่งเป็น ๓ อย่าง อย่างหนึ่งการออกโฉนดทั้งตำบล อีกอย่างหนึ่งออกโฉนดเฉพาะแปลง ถ้าการออกโฉนดทั้งตำบลแล้วทางการก็ออกค่าพาหนะให้แล้ว และขอชี้แจงว่าถ้าหากว่าผู้ขอโฉนดนั้นสนใจเสียคือมาขอออกทั้งตำบล และถ้าเมื่อรองงกระทรวงทางการออกโฉนดแล้วก็ไปรับค่าธรรมเนียมเองที่ผู้ขอจะต้องจ่ายค่าพาหนะให้แก่กำนันผู้ใหญ่บ้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระหู่ต่อไป ของ นายสว่าง สนิทพันธ์ เรื่อง โรงเลื่อยจักรของรัฐบาล

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณบุรี) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ดังต่อไปนี้

๑. รัฐบาลมีความมุ่งหมายอย่างไรในการที่จัดตั้งโรงเลื่อยจักรขึ้น บัดนี้ มีกี่โรง และได้กำไรหรือขาดทุนอย่างไร

๒. ถ้าจะขายไม้ที่เหลือให้แก่คนทั่วไปแล้ว จะอนุญาตให้ข้าราชการชั้นผู้น้อยซื้อเพื่อปลูกบ้านเรือน ให้สมฐานะโดยวิธีผ่อนชำระจะได้หรือไม่

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (รัฐมนตรี) : รัฐบาลขอตอบว่า กระทรวงกลาโหมได้จัดตั้งโรงเลื่อยจักรขึ้น ๑ โรง โดยมีคุณภาพสำหรับหา ไม้ ไม้ ใช้ ในการก่อสร้างในทางราชการทหาร ได้ในราคาที่ถูกตามความมุ่งหมายของราชการทหาร ส่วนการจัดหาไม้ สำหรับ ประชาชนนั้น เป็นเรื่องของกระทรวงเกษตรธิการ

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณบุรี) : ขอเท็จจริงเท่าที่ข้าพเจ้าได้ทราบ ว่า โรงเลื่อยจักรตามที่กระทรวงกลาโหมจัดตั้งขึ้นนี้ ทราบว่าได้มีการให้ในกรณีขอให้แก่ประชาชนทั่วไปด้วยนั้น มีข้อเท็จจริงอย่างไร ข้าพเจ้าก็ยังสงสัยอยู่ขอไปรบกวนอีกครั้งหนึ่ง

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (รัฐมนตรี) : โรงเลื่อยนี้สำหรับใช้ในราชการ แต่ถ้ามือไม้เหลือใช้ก็ขายเหมือนกัน

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณบุรี) : ตั้งแต่ได้สร้างโรงเลื่อยขึ้นมา นี้ไม้เหลือใช้ที่ขายให้แก่ ประชาชนมีบ้างหรือไม่ ขอทราบ

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (รัฐมนตรี) : ขอตอบว่ามี แต่ว่ามีเท่าไรนั้นเป็นปัญหาข้อเท็จจริง

นายสว่าง สนิทพันธุ์ (สุพรรณบุรี) : ถ้าปรากฏว่ามี จะขายให้แก่ข้าราชการชั้นผู้น้อยโดยวิธีผ่อนชำระเงิน มีการหักเงินเดือน ของข้าราชการนั้น ๆ ไปได้หรือไม่

พ.อ. ประยูร ภมรมนตรี (รัฐมนตรี) : ทางราชการทหารกำลังคำริอยู่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : กระทู้ต่อไป ของ นายผล แสนสระดี เรื่อง คำพาดหน้าตำรวจ

นายผล แสนสระดี (ขอนแก่น) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยระเบียบในการจ่ายค่า
 พานะของตำรวจในเวลาปรากฏว่า
 เฉพาะแก่นายตำรวจชั้นสัญญาบัตรเท่า
 นั้นที่มีสิทธิเบิกค่าพาหนะให้ ส่วนนาย
 สิบตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจนั้น
 ไม่มีสิทธิที่จะเบิกค่าพาหนะ ใต้บังคับมีสิทธิ
 เบิกได้แต่เพียงค่าพาหนะสิ่งของซึ่งไม่
 เกินคนละ ๕๐ สตางค์ต่อ ๑ วันเท่า
 นั้น ทั้งนี้ย่อมยังผลให้เกิดความไม่สะดวก
 แก่การปฏิบัติหน้าที่ราชการของบรรดา
 นายสิบตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ
 ทั้งหลาย จึงขอเรียนถามว่า ท่านรัฐมนตรี
 จะปรับปรุงค่าพาหนะนี้เสียใหม่ เพื่อให้
 นายสิบตำรวจชั้นประทวนและพลตำรวจ
 ทั้งหลายได้รับความสะดวกในการปฏิบัติ
 หน้าที่ เพื่อประโยชน์แห่งราชการยิ่งกว่า
 ที่เป็นอยู่ในขณะนี้จะได้หรือไม่ เพราะ
 เหตุใด

ขุนสมภารหัตตะคดี (รัฐมนตรี):

กระทรวงมหาดไทยขอตอบว่า นายสิบ
 ตำรวจชั้นประทวน ย่อมมีสิทธิเบิกค่า
 พาหนะ และเบี่ยงเส้นทางได้ตามที่
 กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วย
 อัตราค่าพาหนะและเบี่ยงเส้นทาง
 พุทธศักราช ๒๔๗๕ นั้นแล้ว และโดย

เฉพาะค่าพาหนะพาหนะนั้น ย่อมมี
 สิทธิเบิกได้เท่าจำนวนที่จ่ายไปจริง หา
 ได้จำกัดว่าจะต้องเบิกได้วันหนึ่งไม่เกิน
 คนละ ๕๐ สตางค์ ตามนัยกระทู้ถาม
 นั้นไม่

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :

กระทู้ต่อไป ของ นายโสภณ สุภธีระ
 เรื่อง การบำรุงพันธุ์สัตว์พาหนะ

นายโสภณ สุภธีระ (ขอนแก่น) :
 ข้าพเจ้าขอถึงกระทู้ถามรัฐ-
 มนตรีว่าการกระทรวงเกษตรธิการ ดัง
 ต่อไปนี้

๑. นอกจากการจัดตั้งหมวด
 ผสมพันธุ์โคชั้นที่จังหวัดขอนแก่น จัง-
 หัดนครราชสีมา และจังหวัดนครศรี
 ธรรมราชแล้ว รัฐบาลมีนโยบายที่จะจัด
 การบำรุงขยายพันธุ์สัตว์พาหนะเช่น โค
 กระบือ ม้า เพื่อให้มีปริมาณเพิ่มขึ้น
 อย่างไรบ้าง

๒. นับแต่ได้จัดตั้งหมวดผสม
 พันธุ์โคชั้นที่จังหวัดขอนแก่น นครราชสีมา
 และนครศรีธรรมราชมาจนถึงบัดนี้
 นั้นได้ยังผลให้การขยายพันธุ์โคที่ค้ำแพร่-
 หลายไม่ในหมู่บ้านแล้วอย่างไรบ้าง

พ.อ. หลวงสฤษดิ์ ยุทธศิลป์
 (รัฐมนตรี) : รัฐบาลขอตอบดังนี้

๑. การบำรุงขยายพันธุ์ปศุสัตว์ และสัตว์พาหนะให้มีปริมาณเพิ่มขึ้นและมีขนาดใหญ่ขึ้นนั้น นอกจากที่ได้จัดทำอยู่แล้วในเวลานี้ ทางการค้าจะจัดตั้งหมวดผสมพันธุ์สัตว์ขึ้นในภาคต่าง ๆ เพื่อให้ราษฎรได้รับความสะดวกในการจัดหาพันธุ์ไปทำการผสมขยายพันธุ์ยิ่งขึ้น และจะได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติบำรุงและรักษาพันธุ์ปศุสัตว์และสัตว์พาหนะ พ.ศ. ๒๔๗๙ ในเขตท้องที่ที่จะจัดตั้งหมวดผสมพันธุ์สัตว์นั้น ทั้งนี้จะกระทำได้เพียงไรย่อมขึ้นอยู่กับจำนวนเจ้าหน้าที่และงบประมาณที่จะได้รับ

๒. ตั้งแต่ได้ตั้งหมวดผสมพันธุ์โคชนที่จังหวัดขอนแก่นและนครราชสีมา ได้มีราษฎรมาขอซื้อพันธุ์เพื่อไปผสมขยายพันธุ์มากรายด้วยกัน ส่วนที่จังหวัดนครราชสีมา ทางค้ายังมีใจจัดตั้งหมวดผสมพันธุ์โคชน

นายโสภณ สุภวัชร (ขอนแก่น) : ในขณะนี้ปรากฏว่าโดยมากโคชนเมืงมักจะ เป็น สัตว์ที่มีราคาถูก และราษฎรชอบซื้อเอาไปมาทำปรเภทานด้วย เหตุนี้อาจจะเรียกถามว่า เราพอจะป้องกันมิให้โคตัวเมียซึ่งเป็นฝ่ายผู้ขยายพันธุ์

สัตว์ต่อไปนั้น รัฐบาลจะมีนโยบายที่จะป้องกันอย่างไรในเรื่องการล่าโคตัวเมีย

พ. อ. หลวงสดุฎญ์ยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : สำหรับการช่วยบำรุงขยายพันธุ์สัตว์ในนโยบายของรัฐบาลนั้น ย่อมต้องอาศัยความร่วมมือจากราษฎรด้วย แต่การในชั้นนี้ย่อมเป็นการดำเนินในขั้นแรก จะจัดการเฉพาะในหน่วยที่ทางการได้จัดตั้งหมวดผสมพันธุ์โคชนและหน่วยที่มุ่งหมายจะขยายพันธุ์สัตว์ ในเมื่อขยายชนเฉพาะแห่งๆ หมายความว่าอยู่ในกรอบที่รัฐบาลจะทำได้ ส่วนในการล่าโคตัวเมียในขณะไม่มีกฎหมายห้ามแต่ให้ทางการขอร้องราษฎรที่จะไม่ให้ทำเช่นนั้นอยู่แล้ว แต่หนังสือสำคัญอยู่ที่ราษฎรจะต้องร่วมมือช่วยกัน

นายโสภณ สุภวัชร (ขอนแก่น) : ในขณะนี้เท่าที่ปรากฏมักจะปรากฏว่าสัตว์ตัวผู้ที่มีขนาดใหญ่โตเช่นโคก็ตามกระบือก็ตาม ราษฎรโดยมากมักจะนิยมตอมเสืง และต่อไปเมื่อตอมมาก ๆ สัตว์ที่จะผสมพันธุ์ก็จะไม่ ดีหรับข้อนี้ รัฐบาลมีนโยบายอย่างไรบ้างหรือมีที่จะแก้ไขในข้อนี้

พ. อ. หลวงสดุฎญ์ยุทธศิลป์

(รัฐมนตรี) : ในท้องที่ที่ได้ประกาศพระราชบัญญัติบำรุงพันธุ์สัตว์ และผสมพันธุ์ สัตว์แล้ว ก็ยอมอยู่ในบังคับของกฎหมายราชการ จะทำการฆ่าสัตว์ ซึ่งมีขนาดใหญ่เหมาะสมที่จะเป็นพันธุ์ โคคือไปไม่ได้ทั้งนี้รัฐบาลก็จะได้ดำเนินการต่อไปแล้วแต่จังหวัดไหนจะสมควร

นายโสภณ สุภวัชร (จอณแก่น) : สำหรับการคงหมวกผสมพันธุ์โคขึ้นทั้งจังหวัดขอนแก่น ตามที่ข้าพเจ้าทราบ ปรากฏว่าตั้งแต่ ๑๔-๑๕ ปีแล้ว และทางรัฐบาลเองก็ทำนุบำรุงเป็นค่าใช้จ่ายมาก เพราะฉะนั้นขอเรียนถามว่าตามสถิติที่เจ้าหน้าที่ได้ส่งมาเรียน ท่านรัฐมนตรี ปรากฏว่าที่ได้ส่งมา เจ้าหน้าที่ได้จ่ายพันธุ์โคไปให้ราษฎรมีจำนวนเท่าไร

พ.อ. หลวงสฤษฏ์ยุทธศิลป์ (รัฐมนตรี) : สถิติเกี่ยวกับเรื่องนี้ไม่ได้เตรียมมาตอบ แต่ข้อสำคัญคือ ตามหลักการสำหรับ หมวกผสมพันธุ์โคที่จังหวัดขอนแก่น ทางกรมมุ่งหมายเป็นสถานีสำหรับผลิตหน้ามาผสมจากชัยบาดาล ไปไว้ที่นั่นเพื่อขยายพันธุ์ คือหมายความว่าสำหรับให้ราษฎร ได้มารับโคพันธุ์ไปใช้งานและไปผสมต่อไป และทางการยังไม่ได้ใช้เงิน ทางการที่จะผสมพันธุ์โคใน

ที่นั้น เพราะที่นั่นยังไม่มีการใช้เป็นที่ผสมพันธุ์โคต่อไป

ประธาน สมาชิกผู้แทนราษฎร : กระหู่คือไปของ พล.ต.พระยามรวรวิสัยสรเดช เรื่อง อาชีพบางอย่างที่มีอยู่ในมือคนไทย

พล. ต. พระยามรวรวิสัยสรเดช (ล่าปาง) : ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐกิจ ดังต่อไปนี้

ตามที่รัฐบาล ได้แถลงนโยบายว่าจะถือการครองชีพของราษฎรตามควรแก่โอกาสเป็นหลักสำคัญ และจะพยายามให้คนไทยมีความรู้ความชำนาญและนิยมในการอาชีพนี้ ข้าพเจ้าขอเรียนถามว่าเมื่อใดจะส่งเสริมให้คนไทยนิยมอาชีพรับจ้างตัดเสื้อชาย เย็บหนัง จำหน่ายน้ำชา กาแฟ ซึ่งเป็นอาชีพสำคัญ

พ.อ. พระบริรักษ์ ทัพยาภกิจ (รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเศรษฐกิจ) : รัฐบาลขอตอบว่า การส่งเสริมให้คนไทยนิยมอาชีพรับจ้างตัดเสื้อชาย และเย็บหนังนั้น ทางการได้คำนึงการอยู่แล้ว โดยตั้งโรงเรียนอาชีพช่างตัดเสื้อ และเย็บหนังขึ้น กับได้ตั้งสำนักงานประกอบกิจการงาน เช่นสำนักงานช่างตัดเสื้อ

ของโรงเรียนช่างตัดเสื้อวิเศษคุณ เป็น
กัน ส่วนการจำหน่าย น้ชาจากแผ่นดินนี้
เป็นอาชีพการค้ากรรมทานันเอง ซึ่งรัฐ-
บาลก็ได้ประกาศส่งเสริมโดยรัฐนิยมและ
โดยทางอ้อม ท่าน จะเห็น ในสถานที่
ราชการว่า ได้มีคนไทยขายน้ชาจากแผ่นดิน
ทั่วไปแล้ว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
หมควาระกระทู้ ขอพักชั่วคราว

ที่ประชุมหยุดพักเวลา ๑๕.๓๐

นาฬิกา

เริ่มประชุมใหม่เวลา ๑๖.๑๕

นาฬิกา

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :

ในวาระต่อไปขอให้พิจารณาร่างพระราช-
บัญญัติโรงเรียนราษฎร(ฉบับที่ ๓) พุทธ-
ศักราช ๒๔๘๓ ของรัฐบาล

พล.ร.ต. หลวงสินธุสงครามชัย
ร.น. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรม
การ) : รัฐบาลขอเสนอร่างพระราช-
บัญญัติโรงเรียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.
๒๔๘๓ โดยมีเหตุผลย่อ ๆ ดังที่ปรากฏ
อยู่แล้วตามบันทึกนั้น คือคว้นเองตัวที่
รัฐบาลได้เริ่มดำเนินการจัดการศึกษาผู้-
ใหญ่ขึ้นแล้ว ก็เพื่อจะให้โอกาสแก่ประ
ชาชนได้ร่วมมือกับ รัฐบาลในการ จัดการ

ศึกษาแผนกนี้ โดยเหตุนี้รัฐบาลจึงเสนอ
เป็นร่างพระราชบัญญัติขึ้นมา

นายอรุณ ทองบั้งโชติ (พระ
นคร) : ตามที่รัฐบาลเสนอร่างพระราช-
บัญญัติโรงเรียนราษฎรขึ้นมา นั้น ตาม
เหตุผลและหลักการ ข้าพเจ้าก็มีได้คัดค้าน
ประการใด แต่ข้อปฏิบัติข้าพเจ้ายิ่งข้อง
ใจ อยากจะฝากข้อสังเกตไว้ คือวิธี
การปฏิบัติของเจ้าหน้าที่นั้น พระราช
บัญญัติฉบับนี้เรายังไม่ได้นำสนก ษา ไป
เลย แต่ว่าเจ้าหน้าที่บาง ท้องถิ่น ได้ให้
กำหนดผู้ใหญ่นำไปบ่าวร้องเป็นวิธีบังคับ
ราษฎรให้มารับการศึกษาทุกบ้านและทุก
คน ราษฎรเวลานี้กำลัง บิน บ้วน วิถี
ปฏิบัติการ ของเจ้าหน้าที่ ท้องถิ่น ยัง ไม่
เหมาะสม คือราษฎรกำลังทุกข์ร้อนมาก
ซึ่งข้าพเจ้าเจ้าเป็นห่วง คือบุตรแก่ต้องมา
รับการศึกษาตามโรงเรียนประชาบาลต่างๆ
อยู่แล้ว และเมื่ออำเภอสั่งกำหนด กำหนดส่ง
ผู้ใหญ่นำไป ไปบ่าวร้องให้ราษฎรผู้ที่เป็น
ผู้ใหญ่นำมารับการศึกษาทุก ๆ คนนั้น ข้าพ-
เจ้าเชื่อว่าทางกระทรวงคงจะไม่ได้อำนาจ
หน้าที่ แต่เจ้าหน้าที่ร้อง ๆ ลงไปนั้นคง
ไม่เข้าใจยังไม่ทราบนโยบายของรัฐบาล
คือได้สั่งไป เมื่อกำหนดได้รับคำสั่ง
จากอำเภอไปแล้ว ไปประชุมผู้ใหญ่นำ

ผู้ใหญ่บ้านไปบ่าวร้องราษฎรว่าจำเป็นจะต้องไปเรียนหนังสือทุกบ้านและทุกคนขึ้นเป็นการเคื้อคร้อนของราษฎร ถ้าเป็นจริงเช่นนั้นแล้วแก้กำลังข้อใจและเป็นทุกที่ ได้ร้องเรียนขึ้นมายังข้าพเจ้าว่าการบังคับเช่นนั้นแก่จะได้รับความเคื้อคร้อนอย่างสาหัสเมื่อลูกแกมาโรงเรียน และตัวแกมาโรงเรียนด้วยเช่นนั้นแล้ว ใครจะเป็นผู้รักษานั่นช่อง วัวควายที่แกมีอยู่ นี่เป็นเหตุผลที่ข้าพเจ้าขอฝากข้อสังเกตให้รัฐบาลน่านั่งด้วย

พล.ร.ต. หลวงสินธุสงครามชัย
 ร.น. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ) : ข้าพเจ้าใครจะขอชี้แจงสักเล็กน้อยในการเริ่มการศึกษาผู้ใหญ่ ทางกระทรวงธรรมการหรือทางรัฐบาลนั้น ได้เริ่มด้วยการทดลองและได้เริ่มด้วยความสมัครใจ และทาง การ ได้กำชับเจ้าหน้าที่ว่าอย่าให้ราษฎรเคื้อคร้อนเกี่ยวกับการอาชีพได้และอย่างอื่นด้วย และการจัดเป็นโรงเรียนโดยมากให้เป็นโรงเรียนในเวลาเย็นและเวลากลางคืน เพื่อเสร็จจากงานอาชีพมาแล้ว แต่เรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่เราเพิ่มเริ่มดำเนินการมาได้ประมาณ ๑ เดือนเท่านั้นเอง เหตุขัดข้องที่กักขวางนั้นกระ-

ทรวง ธรรมการก็จะได้รับไปพิจารณา และทางกระทรวงธรรมการจะได้กำชับไป การทงนั้นจะได้ทราบกันทั่วถึงในกาลต่อไป

นายพัน สุพรรณสาร (พระนครศรีอยุธยา) : ในเรื่องหลักการศึกษาผู้ใหญ่ ถ้าหากว่าเราจะได้พิจารณาถึงวัฒนธรรมของประเทศแล้วก็ไม่ควรจะคัดค้านกัน แต่มีข้อความบางประการที่ควรชี้แจงให้รัฐบาลทราบได้ว่า คำว่า "ผู้ใหญ่" นั้นหมายความว่าไหน เท่าที่เราทราบกันนั้นคืออายุเกิน ๑๕ ปีแล้ว ก็หมายความว่าผู้ใหญ่ แต่คนชราอายุ ๗๐-๘๐ ก็บังคับให้มาเรียนหนังสือหาไม่เห็นแล้วก็เอามาเรียนหนังสือเช่นนิยมเป็นการลำบากและไม่สะดวกต่อการอาชีพของเขาย่างที่ท่านสมาชิกผู้ อานชี้แจงเมื่อกี้ก็เหตุผลอยู่ และยังกว่านั้น ท่าน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการก็ได้กรุณาบีบทราบข้อเคื้อคร้อนทางจังหวัดต่าง ๆ อยู่แล้วจึงอยาก จะขอทราบ อย่างหนึ่งว่าสัก ณะ การ ที่จะได้ตั้งการศึกษาสำหรับผู้ใหญ่ขึ้นนี้มีหลักการและระเบียบอย่างไรและกำหนดอายุสักเพียงไหน นี่เป็นการสำคัญที่ได้ประสพอุปสรรคและความเคื้อคร้อนที่เกิดขึ้นแล้ว และได้เห็นกันโดยทั่ว ๆ ไป

ไม่ได้กำหนดอายุและบางทีเจ้าหน้าที่ทาง ส่วนภูมิภาคไม่เข้าใจหลักการ เข้าใจเป็น เล่า ๆ ว่าหลักการนี้บางทีถือเอาอายุภายใน ๕๐ ปี แต่บางแห่งก็เกณฑ์เอาคนอายุถึง ๗๐-๘๐ ปีไปเรียกหนังสือเป็นต้น และอีกประการหนึ่งในเรื่อง การเรียนเจ้าหน้าที่ทางจังหวัดพระ นครศรี-อยุธยาให้เรียนอยู่ในเวลานี้ คือให้เรียนทุกชั่วโมงหลังจาก โรงเรียน ประชาบาลหยุดแล้ว ก็ได้ครู ประชาบาลอนุเคราะห์สอนให้ การที่ปฏิบัติเช่นนี้ถ้าจะมองถึงผล ผลก็มีจริงถึงความมุ่งหมายของรัฐบาล แต่ความเดือดร้อนก็มีอยู่ เป็นอเนกประการ ลูกไปโรงเรียนก่อน เมื่อลูกกลับมาพักต้องไป ยิ่งกว่านั้น ราษฎรเรามิ ใช่ว่าอยู่ ว่างเปล่า ต่างคนก็มีอาชีพต่าง ๆ กัน และเมื่อต้องเรียนประจำ อยู่เช่นนี้แล้วก็ไม่มีเวลาจะไปทำมาหากินอะไรกัน เพราะเหตุว่าความเป็นห่วงใน การเล่าเรียนก็มีขึ้น และยิ่งกว่านั้นการบังคับเช่นนี้มิ ได้มีการ ค่อนคานกันว่า วันหนึ่งจะต้องไปกี่คนบางทีสองคนตัวเมียก็ ต้องไปหมกบ้านไม่มี ใครเผ้าบ้าน กันเลย ข้าพเจ้าเคยได้ รับคำร้องในเรื่องข้อเดือด ร้อนนี้หลายฉบับ และได้แนะนำให้ไปหารือ กับ หลวงเซวตศักดิ์ สังคราม ไว้ อีกครั้ง

หนึ่ง แต่เมื่อรัฐบาลมีความประสงค์จะ ให้ วัฒนธรรม ของชาติเจริญรุ่งเรือง ไป สมความมุ่งหมายและก้าวหน้าไปทันทั่วทั้ง นั้น สภาผู้แทนราษฎรก็น่าเห็นด้วยและ พร้อมเพรียงที่จะสนับสนุนแต่ในหลักการ ที่จะสนับสนุนข้าพเจ้าอยาก จะขอเรียนต่อ รัฐบาลว่า จึง ได้ รมมี ะวัง อาชีพ ของ ประชาชน อย่า ให้กระทบ กระเทือน มาก เกินและอย่าให้ยากลำบาก ในกรณีที่ เขาจะ ไปเล่าเรียน เพราะเวลานี้ราษฎรถูกบังคับ โดยกฎหมายหลายอย่าง เช่น ถูกบังคับ ให้ทำสวนครัว เราไปทำมาจจะ ต้อง รค น้าผัก จะต้องเอาอาหารให้ได้รับประทาน ให้หมูรับประทานให้เป็ดรับประทาน แล้ว ใครจะเป็นผู้จัดการเหล่านั้น ตัวเองก็จะต้องไปเรียน หนังสือเช่นนี้ ข้าพเจ้าขอ เสนอว่าวิธีการ ศึกษานี้ ใหญ่นี้ ควร จะ ให้ เขาเรียนกันเอง ในบ้านของเขา ก็หาหด ระยะเวลาแล้วเรียกมาสอบตามที่เขาอ่าน ออกเขียนได้แล้วหรือยัง นี้ข้าพเจ้าคิดว่า อาจจะยังความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน เพราะฉะนั้นในเรื่องคำว่าผู้ใหญ่นี้ รัฐบาล ได้ มุ่ง หมายว่า จะบังคับ และ แนะนำ ให้ ราษฎรได้เรียนตั้งแต่อายุเท่าไร และกฎ กระทรวงที่จะออกนั้น รัฐบาล ได้ ตั้งไว้ แล้วหรือยังว่าจะออก ไปใน รูปว่างและ

ลักษณะใด หนา ๆ น้อยากจะขอทราบ
ด้วย

พล. ร.ค. หลวงสินธุสงคราม-
ชัย ร.ม. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวง
ธรรมการ) : ที่จริงท่านสมาชิกทูลว่า
แล้วเมื่อกี้ก็จะเข้าใจผิด รัฐบาลได้กล่าว
แต่เห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องด้วยความสมัคร
ใจ การที่เจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น ไปบังคับ
ให้ราษฎรมาเรียนหนังสือนั้น เป็นการผิด
ความมุ่งหมายของรัฐบาล เมื่อมีเหตุเช่น
นี้เกิดขึ้น ข้าพเจ้ายินดีที่จะรับคำฟ้อง
เพราะว่าเราไม่ประสงค์บังคับใคร ใคร
จะมาเรียนก็ได้ เพราะฉะนั้นในเรื่องที่
เราจะวางหลักเกณฑ์หรือมีข้อบังคับอย่าง
ไรนั้นเราวางไว้กว้าง ๆ คือเราอนุญาต
ให้ผู้ใหญ่มาเรียนหนังสือได้ และให้เรียน
ฟรีสุดแล้วแต่ใครจะสมัคร ในกรณีบังคับ
นั้นเราคิดว่าถึงคราวจำเป็น เราจะบังคับ
กัน แต่นั่นก็จะต้องมีกฎหมายอีกส่วน
หนึ่งค้างหาก ประเด็นที่พูดกันเวลานี้ คือ
ว่าอาจจะเปิดโอกาสให้ราษฎรตั้งโรง-
เรียนขึ้นได้ เพื่อรับสมัครผู้มาเรียน

นายฟอง สิทธิธรรม (อุบล-
ราชธานี) : ร่างพระราชบัญญัตินี้ ความ
จริงเป็นเรื่องการศึกษาของผู้ใหญ่ ซึ่งถ้า

หากท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ไม่หลงลืมแล้ว
คงจำได้ว่าข้าพเจ้าได้เคยเสนอแล้วเมื่อปี
พ.ศ. ๒๔๘๐ แต่ทำไมข้าพเจ้าจึงคิด
ค้านนั้นขอได้โปรดฟังถึงข้อไปนี้ คำว่า
ว่าการศึกษานั้น ถ้าหากว่าเราเข้าใจว่า
ความหมายเพียงให้อ่านหนังสือ หรือ ให้
ได้รับการสอนของครูจาก โรงเรียนแล้ว
ข้าพเจ้าคิดว่าไม่ใช่ความหมายที่กว้างพอ
สำหรับคำว่าการศึกษาในความหมายของ
ข้าพเจ้าที่เสนอ ร่าง พระราชบัญญัตินั้น
ให้หมายความถึงการอบรม การสั่งสอน
และการกระทำทุกอย่างที่จะทำให้นุชนชาติ
ขึ้นตามความต้องการ ของประเทศชาติ
หรือสังคม เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วปัญหาการ
ศึกษาจึงเป็นปัญหาที่รัฐบาลจำต้องเข้ามา
เกี่ยวข้องควบคุมและดูแลส่งเสริม เมื่อ
เป็นเช่นนั้นแล้ววงเขตของการ ศึกษา
ก็กว้างออกไปอีก กล่าวคือไม่ได้ความ
หมายแคบ ๆ เท่าที่พระราชบัญญัติโรง-
เรียนราษฎรที่เสนอขึ้นมาในเวลานี้ กล่าว
คือต้องการให้อ่านหนังสือออก ไม่ได้ให้
มาโรงเรียน นี่เป็นความหมายอันแท้จริง
ของพระราชบัญญัติที่เสนอมา ในเวลานี้
แต่ปัญหาการศึกษาเวลานี้ ข้าพเจ้าคิดว่าใน
นี้หมายถึงผู้ให้การศึกษา ผู้รับการศึกษ
สิ่งที่จะต้องให้การศึกษาวางจะให้ผู้ใดบ้าง

ได้รับการศึกษาชั้นสูง ไม่มีปัญหาโต้เถียงว่า ทุก ๆ คนที่เกิดมาในชีวิตจนกระทั่งสิ้นลมหายใจจำเป็นต้องรับการศึกษา ข้อนี้นักข้าพเจ้าจะไม่กล่าวอะไรต่อไป

ในเรื่องที่เราจะให้การศึกษาอะไรนั้น มีสิ่งที่จะพึงพิจารณาเนิ่นนานมากมาย แต่ข้าพเจ้า ไม่มี หนทางที่จะอธิบายหลักการการศึกษาในที่นี้ เพราะฉะนั้นจะกราบเรียนลึกลงไปถึงประเด็น คือสิ่งที่ต้องศึกษากันในพระราชบัญญัตินี้ กล่าวคือโดยทั่วไปสิ่งที่จะต้องให้ศึกษากันนั้นย่อมแตกต่างกันแล้วแต่ตัวบุคคล แล้วแต่วัยแล้วแต่เพศ แล้วแต่สภาพของบุคคลคนนั้นว่าอะไรที่ควรจะให้เขาศึกษา แล้วผลคือความดีจะเกิดแก่ประเทศชาติ ในสิ่งที่เขารับไปนั้น ทั้งที่ท่านผู้แทนราษฎรอยุธยาได้กล่าวมาแล้วเมื่อครั้งว่าหมายความแก่โคนัน บัญญัติว่าเราจะให้ศึกษาอะไรกัน ข้าพเจ้าไม่คัดค้านว่าการอ่านออกเขียนได้เป็นสิ่งหนึ่ง ของการที่จะค้นคว้าหาความรู้ต่อไป แต่ว่าใคร รัฐบาลหรือท่านสมาชิกผู้แทนราษฎรทั้งหลายคงไม่ประสงค์ที่จะให้ราษฎรทุก ๆ คนกลายเป็นนักปราชญ์ไปได้ เพราะฉะนั้นเราต้องการให้ราษฎรทุกคนก็เพียงพอที่จะมีชีวิต

อยู่ในประเทศเป็นประโยชน์แก่ประเทศชาติเท่านั้น

เมื่อก่อนเป็นเช่นนี้แล้ว บัญญัติว่าเราให้อ่านหนังสือกันจะมีประโยชน์สมควรต้องการหรือไม่ ข้าพเจ้าได้ทราบมาว่า ก่อนที่จะเสนอมพระราชบัญญัตินี้ รัฐบาลได้ส่งเจ้าหน้าที่ออกไปศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ในต่างประเทศ ได้ความว่าต่างประเทศเขาได้มีการศึกษาอ่านออกเขียนได้กันเป็นเวลาหลายปีมาแล้วแต่ไม่ทราบว่าเขามองกับหรือไม่ นั้นว่าถึงวิสัยความบัญญัติว่าเราจะรับเอาความคิด ความเห็นของต่างประเทศนั้นมาใช้ ในเมืองเราทั้งที่นั่นแล้วหรือยัง กล่าวคือบัญญัติว่าผู้ใหญ่ต้องอ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้นั้น ควรจะรับมาใช้ในเมืองไทยแล้วหรือยัง ถ้าหากว่าเราไม่กักอยู่ในอิทธิพลความคิดเห็นของต่างประเทศแล้ว ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นสิ่งที่น่าโต้เถียง ข้าพเจ้าไม่ขอว่าจะได้เถียงกับท่าน รัฐมนตรี หรือความเห็นของชาวต่างประเทศมิได้ ในโลกนี้ยังไม่มีศาสตราจารย์ในทางวิชาการเมือง วิชาการเมืองเป็นวิชาที่จะต้องโต้เถียง การศึกษาผู้ใหญ่ก็เป็นแขนงหนึ่งของวิชาการเมือง เพราะฉะนั้นเราจำเป็นต้องโต้เถียงกัน ท่านรัฐมนตรีก็ไม่ได้ยกปราชญ์ให้ทราบว่ามีผู้ ที่อ่านหนังสือไม่

บอกหรือเขียนไม่ได้ นั่นจะเป็นคุณ ประชโยชนแก่ประเทศอย่างไร ข้อเท็จจริงปรากฏอยู่แก่เราว่า ตา ก. ตา ข. ตา มี. ตามาที่อยู่บ้าน นอกแก่อ่านหนังสือ ไม่ออกเขียน ไม่ได้ แก่แกไม่เคยติดลูกติดตะรางก็มี เป็นพ่อค้าใหญ่โตร่ำรวยเงินมีทองอ่านหนังสือไม่ออกก็มี ตรงกันข้ามบุคคลที่อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้ เป็นเสมือนติดลูกติดตะรางก็มี ปัญหาของเราที่ ให้การศึกษาผู้ใหญ่ ต้องการให้อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้

คราวนี้ข้าพเจ้าขอกราบเรียนต่อไป ถึงวิธีให้การศึกษาว่าการศึกษา ข้าพเจ้าได้กราบเรียนมาแล้วว่าหมายถึงการอบรม การสั่งสอน การแนะนำ จึงเอาธรรมชาติ ภายในของบุคคลออกไปประสานกับเหตุการณ์ภายนอกให้บุคคลนั้นมีประโยชน์แก่ตนเองและประเทศชาติ นี่เป็นความหมายอันแท้จริงของการให้การศึกษา ข้าพเจ้าขอกราบเรียนซ้ำอีกว่า ปัญหาผู้ใหญ่ที่ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่าสิ่งที่ให้กับบุชจะเห็นนมเนยพวักัน ข้าพเจ้าต้องการให้ผู้ใหญ่ได้รับการศึกษาในสิ่งที่ไม่มีตัวคน คือในสิ่งที่ไม่มีวิญญาณ ทำให้ความรู้ของเขางอกงามเจริญขึ้น กล่าวถึงความรู้ทั่ว ๆ ไปในหน้าที่ของพลเมือง คือศีลธรรม การอบรมลูกหลาน การรักษา

ตัว การอนามัย ซึ่งข้าพเจ้าขอกล่าวไปแล้ว เพราะกรม ประชาสงเคราะห์ได้ตั้งขึ้นแล้ว วัตถุประสงค์ที่กรมประชาสงเคราะห์จะกระทำ นั้นแหละคือการศึกษาที่ผู้ใหญ่จะได้รับตามความหมายของการศึกษาอย่างกว้าง หากได้เป็นการให้การศึกษาอย่างอ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้เท่านั้น นี่เป็นความกึกของข้าพเจ้าเท่านั้นเอง ที่นึกถึงวิชาล้วน ๆ แล้วรัฐบาลก็ค่อยปรายให้เร็ว ทราบแล้วว่ารัฐบาลต้องการให้อ่านหนังสือออกเขียนหนังสือได้ แต่ไม่ต้องการบังคับ ให้เป็นไปด้วยความสมัครใจด้วย

คราวนี้ถ้ามาถึงประเด็นที่ว่าในทางปฏิบัติ คตินั้น พระราชบัญญัติคตินจะเป็นพระราชบัญญัติ บังคับ ให้ผู้ใหญ่อ่าน หนังสือ ข้าพเจ้ามีเหตุผลคงจะ กราบเรียน ค่อย ไปนี้คือว่าผู้ที่จะบริหารงาน เช่นนี้ นั้น ได้แก่ ราษฎร คือผู้ที่ตั้งโรงเรียนราษฎร ผู้ที่ตั้งโรงเรียนราษฎรนั้น ข้าพเจ้ากล่าวได้ว่าสิ่งหนึ่งที่เขาต้องการ ก็คือ ประโยชน์ส่วนตน ไม่มีใครเลยที่จะทำอะไรโดยไม่หวังประโยชน์ส่วนตนเป็นต้น ข้าพเจ้าขอกราบเรียนว่าประโยชน์ส่วนตนนั้นหมายถึงความกว้างไม่ได้หมายถึงเงินทองเท่านั้น การที่เราต้องการเกียรติยศชื่อเสียง ก็คือต้องการ ประโยชน์ส่วนตนทำนองเดียว

กัน การที่เราทำงานแต่ไปได้ชื่อเสียงกับคนอื่นนั้น ไม่ได้ประโยชน์ของเราจะไม่ทำเป็นอันขาด ฉะนั้นโคกศิการังโรงเรียนราษฎรฉันข้าพเจ้านึกว่าอย่างน้อยที่สุดเขาต้องการเงิน อย่างมากเขาก็ต้องการจะได้ชื่อว่าเป็นนักประชาสงเคราะห์ก็เมื่อความต้องการมีอยู่เช่นนั้นแล้วเขาก็จะหาทุกทางที่จะให้สำเร็จความประสงค์ของเขา เขาจะติดต่อกับเจ้าหน้าที่นับตั้งแต่กำนันผู้ใหญ่บ้าน ไปจนถึงนายอำเภอ ส่วนเจ้าหน้าที่ชั้นต่ำก็พยายามมองคุณประโยชน์ของรัฐบาล รัฐบาลต้องการอะไรก็พยายามกระทำ แต่การบริหารของเจ้าหน้าที่ผู้หนึ่ง ถ้าหากว่าเขาเข้ากันเข้ารู้กันรู้ทางตาของผู้ตั้งโรงเรียนราษฎรแล้ว ผลที่จะเกิดขึ้นก็จะไม่เป็นที่พึงปรารถนา กล่าวคือผู้ตั้งโรงเรียนก็อยากจะได้นักเรียนมากที่สุดที่จะหาได้ ถวายนึกเกิดการใช้อิทธิพลไม่ใช่อำนาจ ในเรื่องอำนาจกับอิทธิพลนี้ ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลายคงเข้าใจดีแล้วว่าสิ่งที่ใหญ่ที่สุดในโลกก็คืออิทธิพล

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ไม่ใช่ ท่านรวบรัดหน่อยซิ ท่านไปใหญ่แล้ว

นายฟอง สิทธิธรรม (อุบลราชธานี) : ข้าพเจ้านึกว่าให้เห็นว่าพระราชบัญญัตินี้เป็นพระราชบัญญัติบังคับ กล่าวคือเจ้าหน้าที่นั้นเองจะใช้อิทธิพลบังคับราษฎรให้เข้าโรงเรียน อิทธิพลนั้นยิ่งใหญ่กว่าอำนาจดังที่กราบเรียนแล้ว พระราชบัญญัตินี้ไม่ใช่อะไรอื่น บังคับให้ราษฎรมาเรียนหนังสือในโรงเรียนราษฎร สำหรับเวลานั้นผู้แทนราษฎรอวยุชยกกล่าวไว้แล้ว ซึ่งข้าพเจ้าขอกราบเรียนเล็กน้อย เวลาของราษฎรของเราไม่มี ถูกอย่างที่ท่านผู้แทนราษฎรอวยุชยกกล่าว กล่าวคือว่าเขาไม่มีเวลาว่าง ยิ่งกว่านั้นพระราชบัญญัติของท่านสมาชิกผู้หนึ่งเข้าสภา ฯ ขอเวลาให้มีเวลาว่างบ้าง รัฐบาลก็ไม่อนุญาต ทั้งไม่ให้มีเวลาว่างและบังคับให้เข้าโรงเรียนเช่นนั้น ข้าพเจ้านึกว่าผลก็คือบังคับ เพราะฉะนั้นวัตถุประสงค์ของรัฐบาลที่ว่าไม่ต้องการบังคับนั้นก็คือการบังคับนั่นเอง

หลวงวิจิตรวาทการ (รัฐมนตรี) : เรื่องการศึกษาของผู้ใหญ่เป็นรัฐบาลได้เริ่มคิดและดำเนินการโดยความมุ่งหมายและความประสงค์ของสภาผู้แทนราษฎรเอง ถ้าหากว่าท่านสมาชิกทั้งหลาย

ยังคงจำได้ ทุก ๆ ปีทางรัฐบาลได้เคย
 ถูกกระทู่ถามในเรื่องการศึกษาในเวลาที
 พิจารณางบประมาณทุกครั้ง รัฐบาลได้
 ถูกรุกในเรื่องจะนำ รุงการศึกษาให้ดีขึ้น
 ในระบอบประชาธิปไตยนั้นย่อมถือเป็น
 หลักรหัสทุกประเทศว่าการศึกษานั้น เป็น
 สิ่งที่สำคัญยิ่ง ซึ่งเป็นวิธีการแตกต่าง
 กันกับระบอบสมบูรณาญาสิทธิราช คือ
 ไม่ต้องการให้ราษฎรได้มีการศึกษารัฐ-
 บาลนั้นได้พยายามให้มีการศึกษา ขยาย
 การศึกษาไปทั่วทุกแห่งแล้ว เรายกคิด
 คว้าเวลานั้นใน ประเทศไทยเรามี วยการ
 สถิติคนที่ไม่รู้หนังสืออยู่ถึง ๗๕ เปอร์-
 เซนต์ซึ่งเป็นรายการที่น่าอับอายขายหน้า
 เพราะเหตุว่าเรามี วยการผู้ไม่รู้หนังสือ
 มากกว่าทุกประเทศในโลกนี้ ความหวัง
 ในเรื่องการจัดการประถมศึกษา นั้นก็เป็น
 ความหวังอันหนึ่งที่เราจะ แก่เรื่อง การ
 ศึกษาของคนคือ หมายความว่าเราจะทำให้
 คนรู้หนังสือเร็วขึ้น แต่ที่ว่าเรื่องประถม
 ศึกษา นั้นเราสอนตั้งแต่เด็กขึ้นไปจนถึง
 อายุยังไม่ถึงมัธยมวัย มีปัญหาว่าคนที่
 อายุ สูงกว่านั้น และยังมีอายุ ต่ำ ไป อีก
 ๓๐ - ๔๐ ปีนั้นจะทำอย่างไร เราจะ
 ปล่อกยให้ค่า ก่อ ไปโดยไม่รู้หนังสือเช่น
 นั้นหรือ โดยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้จัดขึ้น

อย่างแข็งขัน และสภา ฯ นี้ก็ได้ สนับ
 สนุนอย่างแข็งขัน และ ให้งบประมาณไป
 แล้ว เพราะฉะนั้นปัญหาของการศึกษา
 ผู้ใหญ่จะทำหรือ ไม่นั้นเป็นปัญหาที่ล่วง
 พ้นไปแล้ว เพราะเหตุว่าสภา ฯ นี้เองก็
 ได้ให้งบประมาณไปทำ

ปัญหาเฉพาะร่างพระราชบัญญัติ
 ไม่ได้มีข้อความอันใดเลยที่ว่าถึงการจัด
 กับราษฎร ไม่มีข้อความใดเลยที่จะทำ
 ให้ราษฎรเดือดร้อนของพระราชบัญญัติ
 นี้ เพราะเหตุผลในการออกพระราชบัญญัติ
 นี้มีอยู่ว่า รัฐบาลได้รับแจ้งจัดการ
 ศึกษาผู้ใหญ่ขึ้น โดยวิธีที่ไม่ใช่บังคับ
 โดยวิธีที่ชักชวน ที่นี้มีปัญหาอย่างหนึ่ง
 ว่า บรรดาโรงเรียนต่าง ๆ ที่เขาจะจัด
 การสอนผู้ใหญ่บ้าง เขาจะทำได้โดยวิธี
 ไตเรกก็ต้องออกกฎหมายให้เขา คือ
 หมายความว่ากฎหมายนี้มีอยู่อย่างเดียว
 คือว่าเปิดโอกาสให้ โรงเรียน ราษฎรจัด
 การศึกษาผู้ใหญ่ได้ ที่นี้ท่านจะเห็น ได้
 ว่ามีข้อความตรงกันข้าม คือมีข้อความ
 ในพระราชบัญญัติว่า รัฐมนตรีมีอำนาจ
 ผ่อนผันที่จะไม่ต้องปฏิบัติตามบทบังคับ
 แห่งพระราชบัญญัติกันอย่างหนึ่งอย่างใดก็
 ได้ซึ่งเป็นการผ่อนผัน ให้หนักลง ไป อีก
 เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้สภา ฯ นี้ทำ

ความเข้าใจว่า ถ้าราษฎรจะเดือดร้อน เพราะการจกการศึกษาผู้ใหญ่แล้วก็ไม่ใช่ เพราะพระราชบัญญัติกัน โดยเฉพาะพระราชบัญญัตินี้ ไม่ได้ทำความเดือดร้อนอะไรเลยตรงกันข้ามกลับเป็นการเปิดโอกาสให้โรงเรียนราษฎรเกิดขึ้นได้ และรัฐมนตรียังมีอำนาจที่ผ่อนผันไม่ให้ทำสิ่งทั้งกับไว้ในระเบียบอะไรอย่างมากมายอีกด้วยเพราะฉะนั้นในพระราชบัญญัตินี้เป็นแต่เปิดโอกาสให้จัดทำได้เมื่อเขาอยากทำ และเปิดวิธีผ่อนผันอีกด้วย ซึ่งถ้าไม่ออกพระราชบัญญัติแล้วจะต้องใช้กฎหมายที่มีอยู่ และใครจะจัดการสอนการศึกษาผู้ใหญ่ในโรงเรียนก็ทำไม่ได้ หรือถ้าจะทำก็ต้องอยู่ในกฎข้อบังคับซึ่งจะนำมาซึ่งความเดือดร้อน ท่านที่เห็นว่าพระราชบัญญัตินี้จะนำมาซึ่งความเดือดร้อนแล้ว ข้าพเจ้าขอเรียนว่าตรงกันข้ามพระราชบัญญัติเป็นการช่วยเหลือการศึกษาของผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นความต้องการอย่างยิ่งของสภาฯ นี้

นายเปี่ยม บุณยะโชติ(นครศรีธรรมราช) : ข้าพเจ้าขอเสนอให้ลงมติ

มีสมาชิกรับรอง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าขอให้ที่ประชุมวินิจฉัย ผู้ใดเห็นว่าควรรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัตินี้ไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือพร้อมเพียง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : พร้อมเพียง ส่งกรมการศึกษาดูใน

พล.ร.ต. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ) : ส่งกรมการศึกษาดูใน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลได้ขอให้ส่งกรมการศึกษาดูที่ ๑

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : แปรญัตติภายในวันนี้

พล.ร.ต. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ) : แปรญัตติภายใน ๑ วัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางรัฐบาลขอเสนอให้แปรญัตติภายใน ๑ วันมีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์ (อุบลราชธานี) : ถ้าแปรญัตติภายใน ๑

วัน ในการประชุมวันเสาร์เราเริ่มแต่ ๘.๐๐ น. กรรมการไม่สามารถทำงานได้ ข้าพเจ้าขอแปรญัตติกายในเที่ยงวันพรุ่งนี้ แล้วทอนบ่วงกรรมการก็จะได้ทำงาน

พล.ร.ต. หลวงสินธุสงครามชัย ร.น. (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงธรรมการ) : ไม่ขัดข้อง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ทางสมาชิกขอเสนอให้แปรญัตติเที่ยงวันพรุ่งนี้ทางรัฐบาลไม่ขัดข้อง มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมเห็นอนุมัติ ถ้าใครจะแปรญัตติส่งมาให้เลขาธิการสภาฯ เปิดสำนักงานไว้รับ

ในวาระต่อไปข้าพเจ้าได้รับญัตติของรัฐบาลขอให้เปลี่ยนระเบียบวาระเมื่อหมดระเบียบวาระของรัฐบาลแล้วขอให้เอาญัตติร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๓ ของนายจู้ ลิมศิลา ขึ้นพิจารณาว่าอัน จะมีผู้คัดค้านหรือไม่

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมเห็นอนุมัติ

นายจู้ ลิมศิลา (ระนอง) : ข้าพเจ้าขอเสนอญัตติร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๓ โดยมีหลักการว่า เพื่อแก้ไขข้อบังคับการประชุมและการปรึกษาของสภาผู้แทนราษฎรข้อ ๖๗ ที่ใช้อยู่

เหตุผลในการที่จะขอแก้ไขนั้นเกิดเนื่องจากสภาฯ ได้ออกร่างพระราชบัญญัติปฏิทิน พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งให้ถือเอาวันที่ ๑ มกราคมเป็นวันเริ่มปฏิทิน และพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ (ฉบับที่ ๖) พุทธศักราช ๒๔๘๓ ซึ่งตามมาตรา ๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในวันที่ ๑ พฤศจิกายน แต่ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเรายังไม่ได้แก้ไขให้ถูกต้องตรงกัน ข้าพเจ้าจึงเสนอแก้ไขข้อบังคับนั้นขึ้นมาเพื่อให้ถูกต้องเสีย หวังว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายคงรับหลักการแห่งร่างข้อบังคับนี้ไว้ด้วยดี

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมผู้นอมนิติ

หลวงประดิษฐมนูธรรม (รัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
รัฐบาลขอเสนอให้พิจารณาพรรคเดียว

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ทางรัฐบาลขอเสนอให้พิจารณาพรรคเดียว
ผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
ข้าพเจ้าถือว่าที่ประชุมผู้นอมนิติ ขอให้
เลขานุการอ่าน

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร :
ร่างข้อบังคับการประชุมและการปรึกษา
ของสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๖) พุทธศ-
ศักราช ๒๔๘๓

ให้ยกเลิกความในข้อ ๖๗ แห่ง
หมวดที่ ๘ ว่าด้วยงบประมาณซึ่งได้
ประกาศแก้ไขเพิ่มเติมเมื่อวันที่ ๑๕
มกราคม พุทธศักราช ๒๔๘๑ และ
ให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
(อุปกรราชธานี) : ข้าพเจ้าสงสัยในร่าง

นี้หลายประการคือ ตามธรรมเนียมในการ
ร่างเราควรมีข้อ ๑ ซึ่งเป็นชื่อของข้อ
บังคับ ข้อ ๒ วันใช้ และข้อ ๓ ให้ยก
เลิกความในข้อ ๖๗ หมวด ๘ อะไร
เหล่านั้น แล้ว ข้อ ๔ ปรึกษาการ แต่ถ้า
เราจะถือตามร่างนี้ ข้าพเจ้าคิดว่าแบบนี้
ไม่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นในการที่จะ
พิจารณาพรรคเดียวนี้ ข้าพเจ้าอยากขอ
ให้แปรญัตติเป็นรายละเอียด คือว่าตั้งแต่
คำปรารภว่า โดยที่สภาผู้แทนราษฎรลง
มติว่า เห็นควรแก้ไขข้อบังคับ แล้วก็มี
เป็นข้อ ๑ ข้อบังคับนี้ให้เรียกว่า.....
ข้อ ๒ ให้ใช้ข้อบังคับทั้งถ้วน.....
ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในข้อ ๖๗ หมวด
๘.. และข้อ ๔ ให้ประธานสภาผู้แทน
ราษฎรเป็นผู้รักษาการให้เป็นที่ไปตามข้อ
บังคับนี้

เพื่อให้ถูกต้องตามแบบ ข้าพเจ้า
คิดว่าท่านประธานคงจะได้พิจารณาแล้ว
แต่การแปรญัตติเป็นการมากข้อมากความ
อยู่ เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอให้ประชุม
วินิจฉัย คือวิธีการที่เราร่างข้อบังคับนี้
ข้าพเจ้าอยากจะทำให้ดูร่าง ข้อบังคับ ฉบับที่
๔ ที่ ๕ ว่าร่างอย่างไร แล้วเอามาเทียบ
กัน สำหรับในที่นี้เพื่อให้เป็นที่ไปตามแบบ
ข้าพเจ้าเสนอให้เลขาธิการสภา ข นดูข้อ

บังคับฉบับที่ ๕ หรือที่ ๖ เป็นอย่างไร
แล้วก็ขอให้ร่างตามนั้นก็แล้วกัน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร :
ตามที่ท่านเสนออีกพอที่จะทำได้ แต่ใน
เรื่องนี้ ข้าพเจ้าก็ได้พิจารณาแล้ว เพราะ
ระเบียบเขาเคยทำมาอย่างนี้ ในการที่
แก้ไขเล็กน้อย เช่น วันที่เท่านี้เองก็ไม่
ค่อยได้แก้มาก ตามระเบียบข้อบังคับ
ฉบับก่อน ๆ ฉบับแก้วินเสนาพระราช-
บัญญัติงบประมาณประจำปี พอสภาฯ นี้
รับหลักการก็ใช้ได้ทันที เห็นว่าเป็นเรื่อง
เล็กน้อย แล้วต่อไปจะได้แก้วัน ทำอย่าง
นั้นก็ได้ แต่ทางนี้แล้วแต่สภาฯ จะ
วินิจฉัย อยู่ที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระ-
ทรวงการคลัง ก็ระเบียบอย่างนั้นมาก
เหมือนสองหนแล้ว

หลวงประดิษฐมนูธรรม (รัฐ-
มนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) :
คือตามระเบียบของสภาฯ บางครั้งทำ
อย่างนี้ หรือบางครั้งก็ทำอย่างท่านสมา-
ชิกว่า ดังเช่นข้อบังคับของสภาฯ ว่าด้วย
การลา การลดเงินเดือน ค่าพาหนะเดิน
ทาง ของสมาชิกสภาฯ และระเบียบประชุม
ของกรมการธิการ (ฉบับที่) ๓ ถิ่นต้นว่า
ให้ยกเลิกข้อความในข้อ..... ก็มี ทำ
อย่างนั้นก็มี หรือ ทำอย่างที่ท่านสมาชิกผู้

นี้ว่าก็มี ดังเช่นเมื่อครั้งข้อบังคับเก่า
เพราะฉะนั้นแบบจะเอาอย่างไรก็ได้

นายทองอินทร์ ภูริพัฒน์
(อุปการาชธานี) : คือข้าพเจ้าสงสัย คือ
มีเวลาตรวจกระชั้น คือว่าถ้าสังเกตข้อ
บังคับการประชุมของผู้แทนจังหวัดขอนแก่น
ที่เสนอมานั้น จะมีข้อความทำนอง
ว่า อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๕ แห่ง
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....
แล้วก็มีคำย่อ ๆ ไปนั้น แล้ว ข้อ ๑
ข้อบังคับให้เรียกว่า..... แล้วข้อ ๒
ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วัน ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป ข้อ ๓ ให้
ยกเลิกข้อบังคับการประชุมและการประกิ-
ษาของสภาผู้แทนราษฎร พุทธศักราช...
ข้อ ๑๖ แล้วให้ความต่อไปแทน

“ข้อ ๑๖

ข้อ ๔ ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎร
รักษาการให้เป็นไปตามข้อบังคับ และนี้
เป็นวิธีการที่เราใช้ในทางกฎหมาย ส่วน
ที่ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
อภิปรายนั้น ข้าพเจ้าสงสัย คือว่าใน
เรื่องข้อบังคับเงินเดือนนั้นเป็นอีกประ-
เด็นหนึ่ง เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าอยากจะ
เสนอให้ที่ประชุมนี้ข้อบังคับฉบับที่ ๔
ที่ ๕ นั้น ให้ใช้อย่างไรก็ใช้อย่างนั้น

แล้วกัน ข้าพเจ้าไม่ขัดข้อง ส่วนของผู้แทนจังหวัดกระเนงร่างทำหนังสือขออนุญาตหนึ่ง ข้าพเจ้าก็สงสัยอยู่

หลวงประดิษฐมนูธรรม (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง) : ฉบับที่ ๕ ก็มีข้อความไปในทำนองนี้ก็ขืนต้นด้วยว่า ให้ยกเลิกความในข้อ ๖๗ หมวดที่ ๔ ว่าด้วยงบประมาณซึ่งได้ประกาศแก้ไขเพิ่มเติม เมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ และใช้ความต่อไปแทน

ข้อ ๖๗

แล้วข้อ ๖๗ ก็มีความหมายเช่นเดียวกันเปลี่ยนแต่วันที่เท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าประเด็นก็เห็นจะลงรูปแล้ว ความจริงท่านผู้แทนที่ได้อภิปรายนั้นมีความประสงค์แต่เพียงว่า จะให้แนบกันเป็นระเบียบเดียวกัน เมื่อปรากฏว่าตาม (ฉบับที่ ๕) มีแบบเช่นนี้แล้วก็เชื่อว่าแบบที่ท่านสมาชิก

ผู้เสนอได้ร่างมานี้ก็เห็นว่าแบบที่สมควร

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอให้เลขาธิการอ่านต่อไป

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร : “ข้อ ๖๗ ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเงินรายจ่ายและรายได้ประจำปีแห่งรัฐ ซึ่งต่อไปเรียกว่า ร่างพระราชบัญญัติงบประมาณนั้น ให้รัฐบาลยื่นต่อสภาผู้แทนราษฎรภายในวันที่ ๑ พฤศจิกายน” ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : หมควาระที่ ๒ แล้ว ต่อไปพิจารณาในวาระที่ ๓ ผู้ใดเห็นว่าร่างข้อบังคับควรจะออกใช้ได้ ขอได้โปรดยกมือขึ้น มีสมาชิกยกมือพร้อมเพรียง

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : พร้อมเพรียง เป็นอันว่าร่างข้อบังคับนี้ออกใช้ได้ หมควเวลา เลิกประชุม เลิกประชุมเวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม

ชิต เวชประสิทธิ์	ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์	ผู้ช่วยงาน
พุ่มเทษ กาญจนเสริม	ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ	..
ธวัช สุประภาคนันทน์	ธิน จุฑารพ	..
นายกวดหุ้มแพร	สุนทร ลีพลากร	..
คุปตพงศ์ประพัทธ์	วิศิษฐ์ ลูกอินทร์	..

๒๔๔

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

ร.ท. เนตร พูนวิวัฒน์

เล็ก จารุณี

ผู้ตรวจรายงาน

วิเชียร สุวรรณทศ

สุนันท์ จิตรภักดิ์

..

ทองม้วน อัครถาวร

ตรวจแล้ว ๕ พฤศจิกายน ๕๓

คหกรรมบดี

เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

พระยามานวราชเสวี

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

พิมพ์ที่กองการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร